

CONCEPT Jaarstukken 2017 GR DG&J

Versie 1.7 d.d. 12 april 2018

dienst **Gezondheid**
& **Jeugd**zhz

CONCEPT

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2017 van Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid. De afzonderlijke onderdelen van de gemeenschappelijke regeling geven, elk op hun eigen terrein, invulling aan de aan hen toebedeelde taken. De Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) doet dit op het gebied van publieke en preventieve gezondheid, de Regionale Ambulance Voorziening Zuid-Holland Zuid (RAV) draagt zorg voor de ambulance dienstverlening en de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) geeft voor de 17 gemeenten invulling aan een aantal essentiële taken op het gebied van de jeugdzorg.

CONCEPT

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	6
1.1. Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)	6
1.2. Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	6
1.3. Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)	7
1.4. Recapitulatie financiën	7
2. Programmaverantwoording	8
2.A. Dienst Gezondheid en Jeugd	8
2.A.1. Programma 1 Publieke Gezondheid.....	9
2.A.2. Programma 2 Maatschappelijke zorg	16
2.A.3. Programma 3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt.....	19
2.A.4. Programma 4 Jeugdgezondheidszorg	23
2.A.5. Programma 5 Bestuur en organisatie	24
2.A.6. Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen.....	27
2.B. Regionale Ambulance Voorziening	28
2.B.1. Programma Ambulancehulpverlening	28
2.B.2. Programma Meldkamer Ambulancezorg	33
2.C. Serviceorganisatie Jeugd	35
3. Verplichte paragrafen	47
3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	47
3.2. Onderhoud kapitaalgoederen	51
3.3. Financiering	51
3.4. Bedrijfsvoering	53
3.5. Verbonden partijen	56
3.6. Rechtmatigheid	57
4. Jaarrekening 2017	59
4.1. Balans GR DG&J	60
4.2. Het overzicht van baten en lasten	62
4.3. Toelichtingen	63
4.3.1. Grondslagen waardering en resultaatbepaling GR DG&J	63
4.3.2. Toelichting op de balans per 31 december 2017	66
4.4. Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT)	74
4.5. Subsidierelaties	76
5. Vaststelling	77
6. Controleverklaring	78

7. Bijlagen.....	79
Bijlage 1 Inwoner- en leerlingenbijdrage 2017	80
Bijlage 2 Verantwoording subsidie gemeente Dordrecht.....	81
Bijlage 3 Verantwoording subsidie gemeente Spijkenisse.....	82

CONCEPT

1. Samenvatting

In dit hoofdstuk wordt kort per onderdeel een inhoudelijke samenvatting gegeven en wordt tevens beknopt het financieel behaalde resultaat toegelicht.

1.1. Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

Door de DG&J wordt uitvoering gegeven aan een breed spectrum van taken op het gebied van publieke en preventieve gezondheidszorg (GGD-taken) en aan taken op het gebied van leerplicht en voortijdig schoolverlaten. Het is goed om te constateren dat de aandacht voor preventie op het gebied van de publieke gezondheidszorg groeiende is. Steeds meer en sterker klinkt het geluid dat preventie van wezenlijke betekenis is voor een gezond en gelukkig leven en om er voor te zorgen dat de zorg in het perspectief van maatschappelijke en demografische ontwikkeling kwalitatief goed en betaalbaar blijft. De verschillende programma's en activiteiten van de DG&J zijn daar op gericht. In 2017 zijn dan ook belangrijke stappen gezet op het gebied van preventie en gezondheid. Niet alleen is gestart met het onder de aandacht brengen van antibioticaresistentie onder maatschappelijke instellingen, maar ook de mogelijkheden van gezondheid in de Omgevingswet heeft verder vorm gekregen.

Op verschillende terreinen zijn in 2017 belangrijke stappen gezet of ontwikkelingen gestart. Zo is de besluitvorming rond Veilig Thuis afgerond en zijn we er ook in geslaagd Veilig Thuis een definitieve plek te geven binnen de DG&J. Daarmee is voor medewerkers een einde gekomen aan een lange periode van onzekerheid, maar minstens zo belangrijk is dat er een goed nieuw fundament is gelegd voor de verdere ontwikkeling van Veilig Thuis en het belangrijke werk dat daar wordt verricht voor onze inwoners.

Naast de inhoudelijke en financiële resultaten is het verder versterken van de verbinding met de gemeenten een belangrijke speerpunt in 2017 geweest. In toenemende mate slagen we er in de verbinding met de (sub) regionale en lokale partners goed vorm te geven. Zo komen we met elkaar tot betere resultaten voor inwoners van Zuid-Holland Zuid. Die ontwikkeling zullen we ook in 2018 voortzetten.

1.2. Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

In 2017 heeft de RAV structureel meer middelen beschikbaar gekregen. Aanleiding voor de budgetverruiming is dat de Nederlandse Zorgautoriteit zich roert en zorgverzekeraars oproept om meer middelen aan RAV's beschikbaar te stellen om aan de 15 minuten prestatienorm te voldoen. Daarvoor is het van belang dat de RAV het aantal ambulances inclusief bemanning verder uitbreidt.

De samenvoeging van de meldkamers van Rijnmond en Zuid-Holland Zuid nadert met rasse schreden. Na diverse keren uitstel is de huidige planning dat in mei de ingebruikname een feit wordt; dan zullen rood, wit en blauw samen gaan werken voor de twee regio's vanuit het World Port Center te Rotterdam. Dit levert de nodige operationele en juridische uitdagingen op. Belangrijk uitgangspunt is dat de RAV's voor de wetgever, de Inspectie en de zorgverzekeraars verantwoordelijk blijven voor de kwaliteit en de snelheid van de ambulancezorg in hun eigen regio. Dat maakt "integreren" tot een vraagstuk met vele geledingen en operationele mogelijkheden. Uiteindelijk zal de samenvoeging van beide meldkamers leiden tot een kwaliteitsverbetering van de ambulancezorg voor de inwoners van Zuid Holland Zuid.

Inmiddels is duidelijk dat de meldkamer na de verhuizing ongeveer € 0,2 tot € 0,3 miljoen per jaar meer gaat kosten. Het kwaliteitsuitgangspunt zal echter leidend zijn bij het bepalen van de verschillende opties. Ook moet bedacht worden dat alternatieven, zoals renovatie van de oude meldkamer, duurder waren geweest.

De onzekerheden en risico's voor de RAV ZHZ worden verder in deze rapportage nader toegelicht.

1.3. Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

Het derde jaar na de decentralisatie van de jeugdhulp ligt achter ons.

Vorig jaar gaven we aan "dat schaarste van middelen een toenemend probleem is en dat het evenwicht tussen het binnen budget blijven en het leveren van noodzakelijke zorg meer en meer onder druk komt te staan".

Deze woorden bleken voor het jaar 2017 zeer van toepassing te zijn. Het Algemeen Bestuur heeft op 2 november 2017 de begrotingswijziging vastgesteld op basis waarvan 5,4 miljoen euro extra is opgehaald bij de deelnemende gemeenten. Uit de jaarrekening blijkt dat het tekort over 2017 nog verder is toegenomen met 0,2 miljoen euro. Daarbij moet opgemerkt worden dat de doorgevoerde macrokorting op de rijksbijdrage in totaal 15% bedraagt, terwijl het tekort in onze regio 7% is.

Zeer begrijpelijk roept zo'n tekort veel vragen en discussie op, ook binnen onze regio.

Een nieuw element hierbij is de kwestie van afstand en nabijheid. Het verantwoordelijkheidsgevoel voor jeugd bij alle betrokkenen is zeer groot. Aangezien de uitvoering van de jeugdhulp is belegd bij de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd, is de mate van lokale beïnvloeding daarvan minder groot dan door sommigen gewenst. Er is een regionale werkgroep jeugdzorg van raadsleden uit Zuid-Holland Zuid (ZHZ) aan de slag gegaan, die als doel heeft een zo sterk mogelijk geluid te geven richting de GR DG&J en de SOJ. Deze werkgroep heeft onder andere bijeenkomsten georganiseerd waarvoor ouders zijn uitgenodigd over de inzet van het persoonsgebonden budget voor ondersteuning door het sociaal netwerk.

Het feit dat de tekorten in vrijwel heel Nederland flink oplopen, is geen reden om tevreden te zijn, maar verzacht hooguit de pijn. Niettemin is een aantal belangrijke doelstellingen uit het Beleidsrijk Regionaal Transitie Arrangement (BRTA) behaald, zoals meer jeugdigen bereiken met hetzelfde budget en daardoor gemiddeld per kind lagere jeugdhulpkosten. In combinatie met de overige doelstellingen dient er stevig op dezelfde weg te worden doorgegaan, wil de transformatie van het jeugdhulpstelsel meer zichtbaar worden. De evaluatie van het gekozen stelsel in de regio en het functioneren van zowel de Stichting Jeugdteams Zuid-Holland Zuid (ZHZ) als de SOJ is heel positief geweest, maar verdwijnt naar de achtergrond in de huidige roerige periode.

In het Meerjarenperspectief Jeugdhulp ZHZ 2018-2022 hebben we voor de nieuwe beleidsperiode aangegeven hoe we gaan samenwerken met gemeenten om de vastgestelde problemen op de (ook door gemeenteraadsleden aangegeven) gewenste wijze op te lossen.

Er is voor de komende jaren nog veel werk te verzetten in de wetenschap dat de jeugdhulpkosten hoger zijn dan de ontvangen Rijksmiddelen. Zo wordt er meer geïnvesteerd in preventieve voorzieningen en aansluiting op het brede sociaal domein in gemeenten, in de hoop en verwachting dat daarmee de transformatiedoelen beter worden gehaald. Om de gezamenlijke inspanningen zo goed mogelijk te richten, gaan we samen met gemeenten, jeugdprofessionals en aanbieders de informatie uit ons zorgvuldig opgebouwde datasysteem inhoudelijk duiden. Ook verzamelen we met ingang van dit jaar outcome-gegevens, wat ons helpt om de transformatie te duiden vanuit het perspectief van de jeugd in onze regio. Uitgaande van de regionale visie "Jeugdigen en gezinnen versterken", zullen wij bij alles wat we doen en vragen van onze partners, ons de vraag stellen of dit een toegevoegde waarde heeft voor kinderen en gezinnen.

1.4. Recapitulatie financiën

Het financiële resultaat van de GR DG&J is drieledig.

De DG&J heeft, ten opzichte van de laatst vastgestelde begroting een resultaat van € 202.000 gerealiseerd. Dit betreft een afwijking van 0,8%. Gelet op de notitie 'uniforme kaderstelling op de GR-en' wordt voorgesteld dit bedrag te reserveren als weerstandsvermogen.

De RAV heeft een resultaat van - € 72.000 gerealiseerd. Het resultaat 2017 zal ten laste van de Reserve algemene kosten worden gebracht.

Het resultaat van de SOJ is, ten opzichte van de laatst vastgestelde begroting € 203.000 nadelig. Het nadelige resultaat is een afwijking van 0,2%. Dit bedrag is, gelet op de ten aanzien van de SOJ geldende methodiek van resultaatbepaling als vordering op de gemeenten opgenomen.

Onzekerheden ten aanzien van resultaat SOJ

De productieverantwoordingen van zorgaanbieders vormen de basis voor de op te nemen last in de jaarrekening. Aangezien het voorlopige productieverantwoordingen betreft, kunnen de definitieve productieverantwoordingen afwijken. Daarnaast hebben nog niet alle zorgaanbieders een productieverantwoording aangeleverd. Van alle gecontracteerde zorgaanbieders (€ 67 mln.) heeft gemeten naar eurowaarde 97% een productieverantwoording aangeleverd. Voor niet gecontracteerde aanbieders (€ 2 mln.) is dat 83% en voor LTA aanbieders (€ 10 mln.) is dat 93%.

Op grond van bovenstaande is de onzekerheid in de post regionale zorgmarkt en LTA beperkt tot 1 á 2 procent hoger of lager (€ 0,8 tot € 1,6 mln.).

De innovatiesubsidies zijn opgenomen onder de post regionale zorgmarkt (€ 0,8 mln.). Er zijn nog geen verantwoordingen (gevraagd per 1 april). Hier is de verstrekte subsidie als last opgenomen. De realisatie valt mogelijk lager uit. Dit wordt thans als mogelijk € 0,3 mln. lager gekwantificeerd.

De post PGB is in hoge mate betrouwbaar. De onzekerheid wordt gesteld op +/- € 0,2 mln. Bij de stichting JT en de Serviceorganisatie zijn er nauwelijks onzekerheden (+/- € 0,1 mln.).

In totaal bedraagt de onzekerheid maximaal € 1,9 mln. (1,8%) hogere of lagere kosten. De ervaring van de afgelopen jaren heeft geleerd dat plussen en minnen elkaar gedeeltelijk compenseren. Daarmee is in deze bandbreedte geen rekening gehouden. De kans op een kleinere afwijking is derhalve groot.

2. Programmaverantwoording

Binnen de GR DG&J zijn drie organisatieonderdelen samengebracht, namelijk: de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) en de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV). In onderstaande programmaverantwoording treft u deze in de programma's A, B en C aan.

2.A. Dienst Gezondheid en Jeugd

DG&J sluit het jaar 2017 af met een positief resultaat van € 202.000,-. In onderstaande tabel is per sub-programma het resultaat weergegeven. In de kolom actuele begroting is de begroting na wijzigingen weergegeven. Het begrotingsprogramma van DG&J bestaat uit een zestal sub-programma's. In dit hoofdstuk is per sub-programma een inhoudelijke en financiële verantwoording opgenomen.

DG&J

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2017*			Realisatie 2017			Afwijking 2017		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Publieke gezondheid	7.333	3.533	-3.800	6.993	3.282	-3.712	339	251	-88
2. Maatschappelijke zorg	2.897	2.174	-723	2.849	2.146	-704	48	29	-20
3. Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	3.072	2.694	-378	3.047	2.693	-354	25	1	-24
4. Jeugd(-gezondheidszorg)	10.838	10.836	-2	10.826	10.836	10	12	0	-12
5. Bestuur en organisatie	1.032	69	-963	951	40	-910	81	29	-52
6. Algemene dekkingsmiddelen	406	5.835	5.429	417	5.874	5.457	-10	-39	-29
Saldo baten en lasten	25.579	25.142	-437	25.083	24.871	-212	496	271	-225
Mutaties reserves	0	437	437	0	414	414	0	23	23
Gerealiseerd resultaat	25.579	25.579	0	25.083	25.285	202	496	294	-202

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 2 november 2017 (2^e burap 2017).

2.A.1. Programma 1 Publieke Gezondheid

Wat gingen we doen?

Algemene doelstelling

Dit programma draagt vooral bij aan de eerste, tweede en derde doelstelling van de Dienst. Deze doelstellingen worden in onderstaande overzicht verder uitgewerkt in een aantal subdoelstellingen die relaties hebben met de wettelijke taken van de Dienst.

Subdoelstellingen
A. Het voorkomen van introductie en (verdere) verspreiding van infectieziekten en waar nodig het bestrijden van infectieziekten waaronder SOA's en TBC. Het voorkomen van hygiëne problemen.
B. Het voorkomen van de introductie van import infectieziekten in het werkgebied en het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's.
C. Het adviseren over de gezondheidseffecten van milieuvraagstukken.
D. Het bevorderen van kwalitatief hoogwaardige kinderopvang voor een goede ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.
E. Het beschermen van de gezondheid van inwoners bij rampen en crises
F. Het bevorderen van een gezonde leefstijl en gezondheid gedrag (preventieve publieke gezondheid). Het verbeteren van de (ervaren) fysieke en psychische gezondheid en het verminderen van de psychosociale problematiek van kwetsbare doelgroepen van 0 tot 100 jaar;

Algemene infectieziektebestrijding en infectiepreventie

De infectieziektebestrijding draagt zorg voor het afhandelen van meldingen en bron- en contactopsporing van meldingsplichtige infectieziekten. Dit wordt uitgevoerd conform de landelijke richtlijnen en het beleidskader gezondheidsbescherming 2016-2019. Ook aan de andere zeven deeltaken van de infectieziektebestrijding wordt invulling gegeven, waaronder surveillance en outbreakmanagement.

In 2017 is ingezet op doorgaande versterking van de infectieziektebestrijding. Er is stevig ingezet op de aanpak van antibioticaresistentie, waarin netwerkversterking, aansluiting van ketenpartners en zorginstellingen op het MUIZ (Meldpunt Uitbraken InfectieZiekten) en infectiepreventie zijn opgenomen. De in 2017 ingezette ontwikkeling van de infectiepreventie in het publieke domein zal in 2018 worden uitgebouwd. Instellingen met een verhoogd risico op verspreiding van infectieziekten zijn in beeld gebracht. Door middel van inspecties en veelal op verzoek van instellingen is geadviseerd over hygiëne maatregelen.

In 2017 is ook invulling gegeven aan de taak Publieke Gezondheid Asielzoekers in verband met de AZC's in onze regio.

De uitvoering van de TBC dienstverlening is sinds eind 2016 ondergebracht in het Regionaal Expertise Centrum (REC) Zuid-Holland, waarin de vier GGD-en van de provincie samenwerken. Tweewekelijks is er spreekuur in Dordrecht. Er zijn in 2017 aanmerkelijk meer contactonderzoeken uitgevoerd en patiënten begeleid dan in de voorafgaande jaren.

Als onderdeel van het Regionaal Centrum Seksuele Gezondheid (RCSG) voert de Dienst de SOA-consulten voor risicogroepen uit. Het vindpercentage van SOA's onder de doelgroep was ruim 18%. De Dienst gaf een groot aantal voorlichtingen seksuele gezondheid op scholen.

De import van infectieziekten en het ziek worden van reizigers wordt voorkomen door voorlichting en vaccinaties te geven aan reizigers. Dit is de bij het publiek meest bekende taak van de GGD. In 2017 is met minder personele inzet dan begroot meer omzet gerealiseerd dan verwacht. Besmettingen bij personeel van risico gebonden ziekten zoals Hepatitis B, wordt voorkomen door het aanbieden van vaccinaties aan werkgevers. In 2017 hebben meer organisaties medewerkers naar de Dienst gezonden.

Medische milieukunde

In 2017 zijn er diverse onderwerpen geweest die, mede door berichten in de media, landelijk aandacht hebben gekregen. Door deel te nemen aan het landelijk en regionale netwerk konden onze bestuurders en de inwoners van Zuid-Holland Zuid proactief geïnformeerd worden. Evenals in 2016 werd deelgenomen aan diverse overlegvormen rondom het dossier Chemours (Pfoa / GenX).

Zowel via onze website als telefonisch werd informatie verstrekt aan de burgers die vragen hadden over dit onderwerp en hun gezondheid.

Opmerkelijk was tevens de diversiteit (onder andere luchtkwaliteit in woningen en scholen, lood, asbest, geitenhouderijen, PFOA, GenX, rubbergranulaat) van onderwerpen waarop een advies is uitgebracht door een medisch milieukundig adviseur.

Toezicht

Het toezicht op de kinderopvang is uitgevoerd conform wettelijke kaders en op basis van contractafspraken met gemeenten. Als gevolg van ondermeer opening van nieuwe opvanglocaties zijn meer verplichte inspecties uitgevoerd dan in de begroting was voorzien. Dit heeft geleid tot meer gerealiseerde baten. De landelijk aangestuurde wijzigingen in het toezicht zijn voorbereid in 2017. De nieuwe regels zijn per 2018 inwerking getreden. De wethouders met de portefeuille Kinderopvang van de gemeenten in ZHZ zijn proactief geïnformeerd over de wijzigingen. Met hen is tevens het gesprek gevoerd over specifieke aandacht, per gemeente, bij de inspecties in 2018.

De Dienst voerde voor 10 gemeenten het toezicht uit op WMO voorzieningen binnen een met gemeenten afgesproken kader. Dit toezicht werd door de betrokken gemeenten apart gefinancierd.

Gezondheidsbevordering

De sub-regionale GGD-teams publieke gezondheid zijn het tweede jaar ingegaan van de uitvoering van het vierjarige programma 'Samen voor Gezond 2016 -2019'. De GGD teams hebben voor 2017 samen met de gemeenten en partners in het sociaal domein invulling gegeven aan de afgesproken speerpunten: mentale weerbaarheid, gezonde leefstijl, vitale ouderen en voorlichting aan kwetsbare zwangere vrouwen. Kwetsbare groepen staan daarbij centraal.

Het uitgangspunt is betere gezondheid, voldoende veerkracht, betere kansen. Samen met gemeenten en partners in het sociaal domein is in 2017 ingezet op de vitaliteit en zelfredzaamheid van de inwoners.

Gezondheidsbevordering vindt zoveel mogelijk dichtbij de burgers plaats op wijk-, buurt- of dorpsniveau en kent daarbij een integrale aanpak. Deze integrale aanpak richt zich op:

- De omgeving van de inwoner;
- Voorlichting en educatie aan de inwoner of de professional;
- Signalering, advies en ondersteuning en
- Beleid en regelgeving.

Netwerk Vitaal en Veerkrachtig Zuid-Holland Zuid

In 2017 is het 'Netwerk Vitaal en Veerkrachtig Zuid-Holland Zuid' van start gegaan. Vanuit dit netwerk wordt met gemeenten en zorgaanbieders gewerkt aan het opstellen en uitvoeren van preventie agenda's, waarbij het perspectief van 'positieve gezondheid' als uitgangspunt wordt genomen. De GGD ZHZ is, in samenwerking met Stichting Drechtzorg en de Werkgeversvereniging Zorg en Welzijn ZHZ, aanjager van dit netwerk. Op basis van

gemeenschappelijke uitgangspunten hebben zo'n 20 organisaties zich geschaard achter de centrale ambities: werken aan de transformatie en invulling geven aan preventie.

Sub-regio Drechtsteden

Naast de vier speerpunten uit het programma Samen voor Gezond hebben in 2017 de volgende onderwerpen extra aandacht gekregen:

- Verbinding individuele en collectieve preventie. Er is aangesloten bij de lokale samenwerkingsverbanden zoals jeugd-, sociale en wijkteams om de signalerende functie lokaal te versterken. Op deze wijze kan er meer aan de voorkant worden ingezet op preventie om (zwaardere) zorg te voorkomen.
- Focus op (kwetsbare) ouderen. In de Drechtsteden is gewerkt aan thema's zoals de dementievriendelijke gemeente, valpreventie en eenzaamheid.
- Integrale aanpak alcohol & drugspreventie. Een integrale aanpak in de Drechtsteden via de pijlers educatie, beleid en handhaving. Er is ingezet op samenwerking tussen preventie en handhaving per gemeente.
- Positieve Gezondheid. In 2017 is er gewerkt aan het uitdragen van het concept positieve gezondheid door middel van voorlichten en masterclasses.

Doe ff Gezond in Dordrecht

In 2017 is met de twaalf Doe ff Gezond scholen in Dordrecht West verder gewerkt aan implementatie en borging van de Gezonde School aanpak, thema Voeding. In dat kader is ook meer aandacht besteed aan ouderbetrokkenheid, essentieel voor een gezamenlijke aanpak. Daarnaast is een verkenning gedaan naar de mogelijkheden van verbreding van de Doe ff Gezond aanpak, als onderdeel van 'Goede Start' voor de doelgroep 0-6 jaar van Jeugdbeleid en in nauwe samenwerking met Sportbedrijf Dordrecht, GGD team publieke gezondheid Drechtsteden en overige partners.

Sub-regio Hoeksche Waard

- Introductie en implementatie van het concept positieve gezondheid, zoals vastgelegd in de lokale paragraaf Hoeksche Waard.
- Werken aan een dementie vriendelijke samenleving. Introductie in november 2016, de verdere uitrol van dit project in de Hoeksche Waard heeft in 2017 plaatsgevonden.
- Introductie en implementatie van de signaalvangers (overleggen). In 2017 zijn de eerste signaalvangersgroepen aan de slag gegaan.

Sub-regio Alblasserwaard Vijfheerenlanden

- Integrale aanpak ontwikkelt, gericht op de preventie van alcohol- en drugsgebruik onder de jeugd. In vier van de zes gemeenten in de AV (Giessenlanden, Molenwaard, Leerdam, Zederik) is hierop intensief ingezet, middels bewustwording, beleid en handhaving.
- De samenwerking met de sociale teams is geïntensiveerd, om zodoende de individuele en collectieve preventie beter aan elkaar te verbinden. Hierbij participeren wij in de realisatie van de Transformatieagenda Sociaal Domein regio AV.

Nieuwe omgevingswet

Met de komst van de nieuwe Omgevingswet verandert de rol van de (lokale) overheid. De lokale overheid krijgt meer beleidsvrijheid, kan meer gebruik maken van participatie en dient aan de voorkant van fysieke, ruimtelijke en economische ontwikkelingen meerdere belangen mee te wegen. Gezondheid is daar één van. Als GGD ZHZ zien we dit als een kans om het gezondheidsbelang te betrekken in ruimtelijke beslissingen over visie, planvorming en vergunningverlening. De provincie Zuid-Holland, de Veiligheidsregio ZHZ, de omgevingsdienst ZHZ, de GGD ZHZ en alle gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid zijn gezamenlijk gestart met de voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet en hun daarbij behorende omgevingsvisie. De ambitie is de samenhang tussen gezondheid, milieu, fysieke veiligheid en ruimtelijk beleid te vergroten. De GGD Rotterdam Rijnmond en de GGD ZHZ hebben hiertoe in 2017 gezamenlijk een adviseur Omgevingswet aangesteld.

Wat hebben we bereikt?

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
Infectieziektepreventie en –bestrijding	Uitvoeren van het beleidskader gezondheidsbescherming jaarschijf 2017.	Het beleidskader is uitgevoerd. Er zijn 594 meldingen behandeld en 500 signalen opgenomen. De positie van de GGD in het netwerk is versterkt. Er is intensief aandacht besteed aan antibioticaresistentie. In het kader van de crisisorganisatie is een aantal oefeningen uitgevoerd.
	Uitvoering geven aan TBC screening, bron- en contact-opsporing en patiëntenzorg conform landelijke richtlijnen.	In 2017 zijn 22 patiënten in de regio ZHZ met TBC behandeld en zijn evenzoveel contactonderzoeken uitgevoerd. Dit is bijna 50% meer dan in 2016 (toen 15 patiënten). Er zijn 46 personen opgespoord met een latente (niet besmettelijke) TBC.
	Voorkomen en bestrijden van SOA's. Uitvoeren SOA preventieactiviteiten en curatieve SOA zorg conform RIVM beleid.	Er zijn 1745 soa consulten gegeven (curatieve zorg) aan de risicogroepen en er zijn preventieactiviteiten uitgevoerd conform RIVM beleid, waaronder voorlichting aan 53 klassen.
	Beschermen van beroepsgroepen met een verhoogd risico tegen besmetting met Hepatitis B.	Ruim 250 medewerkers van ruim 35 zorg- en andere instellingen zijn gestart met vaccinaties tegen beroepsgebonden risico's waaronder Hepatitis B (90%)
	Het voorkomen van ziekten en het voorkomen van verergering van ziekten bij reizigers.	In 2017 zijn er meer reizigers op de reizigersspreekuren geweest dan voorgaande jaren (8741 consulten). Door een efficiënte inrichting van het werk is dit met relatief beperkte personele inzet gerealiseerd. Tijdens de spreekuren worden vaccinaties en voorlichting gegeven en kan men beschermende artikelen kopen.
Technische Hygiënische Zorg	Instellingen met een verhoogd risico op verspreiding van infectieziekten zijn in beeld en hebben toegang tot hygiëneadvies.	De AZC locaties zijn volgens landelijke afspraak periodiek bezocht. Zowel scholen als individuele bewoners van huurhuizen zijn diverse malen geadviseerd over hygiëne maatregelen. In samenwerking met de Veiligheidsregio / bureau GHOR is bij 42 evenementenvergunningen geadviseerd.
	Vergunningplichtige organisaties, waaronder	Er zijn 25 inspecties uitgevoerd bij tattooshops e.d. op basis van het Warenwetbesluit.

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
	tattooshops en seks- en relaxgelegenheden, zijn geïnspecteerd.	Er zijn 74 inspecties uitgevoerd bij zeeschepen onder mandaat van de gemeente Dordrecht.
Toezicht	Aanbieders en gemeenten hebben zicht op de kwaliteit van de in elk van de 17 gemeenten geboden kinderopvang. Op basis hiervan kunnen gemeenten waar nodig overgaan tot handhaving. WMO voorzieningen zijn kwalitatief op orde.	De met de 17 gemeenten overeengekomen afspraken zijn nagekomen, evenals een aanzienlijk aantal –niet voorziene- inspecties voor toetreding. De jaarlijkse inspecties zijn 100% uitgevoerd. Van elke inspectie is een rapport opgesteld met een advies aan de betreffende gemeente. In totaal zijn 960 adviezen uitgebracht. In opdracht van de betrokken gemeenten is proactief toezicht uitgevoerd bij aanbieders van dagbesteding en individuele begeleider. Per inspectie is een rapport opgesteld met een oordeel van de toezichthouder. Calamiteitenmeldingen zijn ontvangen en afgehandeld.
Medische Milieukunde (MMK)	Gemeenten wegen medisch milieukundige aspecten mee bij de ontwikkeling van ruimtelijk beleid. Bij incidenten wordt medisch milieukundige kennis benut. Nieuwe omgevingswet: publieke gezondheid is onderdeel van de bestuurlijke afwegingen	In 2017 is nauw samengewerkt met betrokken gemeenten, Omgevingsdienst ZHZ, Provincie, Ministerie I&M en RIVM bij een aantal landelijk bekende dossiers (Chemours, Pfoa / GenX, rubbergranulaat/kunststofgrasvelden, asbest-Eurogrit, lood in bodem, houtstook). Er is invulling gegeven aan 2 opdrachten van het RIVM rondom onderzoeken PFOA. Op verzoek van gemeenten is een bijdrage geleverd aan bewonersbijeenkomsten. Diverse adviezen zijn uitgebracht op verzoek van gemeenten (b.v. rondom geitenhouderijen, vervuilde bodem, luchtverontreiniging) Er zijn informatiebladen opgesteld over het steekproef PFOA bloedonderzoek en over gezondheid en PFOA en GenX beschikbaar gesteld op o.a. onze website. Wij zijn vraagbaak geweest voor ruim 100 (ex) inwoners van de regio met vragen over milieu en gezondheid. Verschillende gemeenten zijn door de GGD ZHZ ondersteund bij het opstellen van een lokale Omgevingsvisie. Daarnaast is vanuit het perspectief van

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
	in het kader van ruimtelijke en economische ontwikkelingen	publieke gezondheid geadviseerd op een aantal ruimtelijke/economische projecten.
Opgeschaalde publieke gezondheid	Vorbereiding van de crisorganisatie die minimaal aan het landelijke kwaliteitskader voldoet.	De Dienst beschikt over een georganiseerde, voorbereide en altijd beschikbare (24/7 binnen een uur) crisorganisatie. In 2017 is het opleidingsplan waarvoor we van het ministerie (via het ROAZ, het regionaal orgaan acute zorg) stimuleringsgelden ontvangen uitgevoerd. Naast dit plan is 'meegedraaid' met een aantal opleidingstrajecten van de GHOR. In 2017 zijn stappen gezet voor nauwere samenwerking met de GHOR. Deze samenwerking beoogt om te komen tot een gezamenlijk crisisteam voor de sector gezondheidszorg / de witte kolom.

Hoe hebben wij dit gemeten?

Kritische succesfactor	Prestatie-indicator	Normering	Realisatie 2016	Realisatie 2017
Kwaliteit van uitvoering van de gezondheidsbeschermingstaken	Oordeel inspectie gezondheidszorg en jeugd IGJ	Positief oordeel in het kader van het reguliere toezicht	Positief oordeel	Geen toezichts-bezoek geweest

Wat heeft het gekost?

Programma 1 Publieke gezondheidszorg
(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2017*			Realisatie 2017			Afwijking 2017		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Infectieziektebestrijding	1.208	97	-1.111	1.201	89	-1.112	7	8	1
SOA/sense	484	350	-134	472	363	-110	11	-12	-24
TBC bestrijding	560	88	-473	577	94	-482	-16	-7	10
Marktgerichte taken	805	631	-174	730	630	-100	75	1	-74
Medische Milieukunde	355	15	-341	357	15	-343	-2	0	2
Technische Hygiënezorg	376	53	-324	380	80	-300	-4	-27	-23
Toezicht kinderopvang	938	848	-90	830	885	55	108	-36	-145
Gezondheidsbevordering	2.368	1.361	-1.007	2.197	1.031	-1.166	171	330	159
Crisorganisatie	238	91	-147	249	95	-153	-11	-5	6
Saldo baten en lasten	7.333	3.533	-3.800	6.993	3.282	-3.712	339	251	-88
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	7.333	3.533	-3.800	6.993	3.282	-3.712	339	251	-88

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 2 november 2017 (2^e burap 2017).

Resultaatanalyse

Toelichting	Omschrijving afwijking	S/I*	Voordeel	Nadeel	Saldo
	Publieke Gezondheid				
A.	Infectieziektebestrijding	S / I	7	8	-1
B.	SOA/sense	I	24		24
C.	TBC bestrijding	S / I	6	16	-10
D.	Marktgerichte taken	I	75	1	74
E.	Medische Milieukunde	I		2	-2
F.	Technische Hygiënezorg	I	27	4	23
G.	Toezicht kinderopvang	S / I	145		145
H.	Gezondheidsbevordering	I	171	330	-159
I.	Crisisorganisatie	I	5	11	-6
	Saldo Baten en lasten		460	372	88
	Mutatie reserves		0	0	0
	Gerealiseerd resultaat		460	372	88

*Betreft hier incidenteel (I) of structureel (S) effect

Toelichting

A. Infectieziekte bestrijding

De baten zijn hoger als gevolg van een stijging in gedeclareerde kosten bij zorgverzekeraars. De personeelslasten (inhuur) zijn iets lager uitgevallen dan begroot. Daarnaast is een voordeel op de doorbelasting*.

B. SOA/Sense

De baten zijn hoger als gevolg van een toename in het aantal SOA consulten. Hiervoor zijn extra middelen vanuit GGD Rotterdam-Rijnmond ontvangen. GGD Rotterdam-Rijnmond vraagt namens GGD ZHZ, GGD RR en GGD Hollands-Midden subsidie aan bij het ministerie van Volksgezondheid. De gemiddelde kosten per lab onderzoek zijn lager uitgevallen. Dit omdat relatief minder uitgebreide labonderzoeken hebben plaatsgevonden dan wat was geprognosticeerd. Tezamen met een voordeel op de doorbelasting* vallen de lasten lager uit.

C. TBC bestrijding

Betreft hier een beperkte afwijking als gevolg van lagere doorbelasting*.

D. Reizigerspolikliniek

De lasten van de reizigerspoli zijn lager uitgevallen als gevolg van lagere inhuur, minder kosten voor laboratorium onderzoek en een lagere doorbelasting(*).

E. Medische Milieukunde

Betreft marginale afwijking ten opzichte van de begroting.

F. Technische Hygiënezorg

De baten zijn hoger uitgevallen als gevolg van meer gedeclareerde dervingskosten. Daarnaast zijn er meer baten gerealiseerd bij Shipsanitation als gevolg van meer gedetacheerde uren voor GGD Rotterdam Rijnmond.

G. Toezicht Kinderopvang

Voor toezicht Kinderopvang wordt met een flexibele schil gewerkt om zo schommelingen in de vraag op te kunnen vangen. Door enerzijds aantrekkende economie en daardoor nieuwe opvanglocaties worden geopend en anderzijds de wetswijzigingen is meer vraag naar inspecteurs. Door de ruimte op de flexibele schil en de lagere doorbelasting* vallen de lasten lager uit. De hogere baten zijn het gevolg van meer nieuwe opvanglocaties die geïnspecteerd dienden te worden dan wat was geprognosticeerd.

H. Gezondheidsbevordering

Jaarlijks wordt voor de uitvoering van het programma Samen voor Gezond circa € 725.000 aan inwonerbijdrage bij de gemeenten opgehaald. Door jaarlijks een gelijkblijvend volume op te halen wordt voorkomen dat gemeenten te maken hebben met een schommeling in de inwonerbijdrage. Deze schommeling zou anders ontstaan wanneer het uitgavenpatroon zou worden gevolgd. De piek in de uitgaven vindt in de laatste periode van de vier jaar cyclus plaats. Onverhoopt is bij de 2e burap hier onvoldoende rekening mee gehouden en zijn de doorgeschoven baten (en daarmee lasten) vanuit 2016 meegenomen in de prognose voor 2017. Hierdoor zijn de baten en de lasten met circa € 240.000 bij de 2e burap 2017 te hoog geprognosticeerd.

In de loop van het jaar zijn diverse specifieke subsidies ontvangen vanuit gemeenten. Daarnaast zijn een aantal subsidies ontvangen waarvan de uitvoering in 2018 zal plaatsvinden (€ 10.000 voor de subsidie LHTB van de gemeente Dordrecht, € 35.000 voor Gezond Nieuw Lekkerland), dan wel dat gebleken is dat teveel subsidie is ontvangen (€ 35.000 voor subsidie Doe ff Gezond van de gemeente Dordrecht). Hierdoor zijn de baten lager dan geprognosticeerd uitgevallen.

Als gevolg van lagere subsidiebatens opzichte van de prognose bij de 2e burap, vallen de lasten lager uit. Dit is niet evenredig met de lagere baten. Dit is het gevolg van onder andere hogere lasten van inhuur ten opzichte van de dekking die hiervoor wordt ontvangen. Daarnaast hogere personele lasten als gevolg van diverse personele wisselingen.

I. Crisisorganisatie

Betreft hier een beperkte afwijking ten opzichte van de 2^e burap 2017

** Het resultaat op de interne doorbelasting (overhead) wordt nader toegelicht in paragraaf 2.A.6. Algemene dekkingsmiddelen*

2.A.2. Programma 2 Maatschappelijke zorg

Wat gingen we doen?

Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid is gericht op actieve interventies in situaties waar de veiligheid in het geding is van kinderen en volwassenen in afhankelijkheidsrelaties. Veilig Thuis ZHZ zet in op borging van de veiligheid en stabilisatie van de situatie. Zij doet dit in samenwerking met politie en de hulpverlening. Daarnaast is Veilig Thuis ZHZ een 'expertisecentrum' waar kinderen, volwassenen, betrokkene(n) en professionals deskundige steun en advies krijgen bij hun vragen op het gebied van (vermoedens) van huiselijk geweld, ouderenmishandeling en kindermishandeling.

Het Meldpunt Zorg en Overlast en de OGGZ omvatten de preventieve zorg voor de gehele bevolking, preventieve zorg voor risicogroepen en zorg voor kwetsbare personen die zelf geen hulp zoeken, zoals dak- en thuislozen en zorgschuw geworden mensen (de zogenaamde zorgwekkende 'zorgmijders'). Er is bij deze doelgroep veelal sprake van meervoudige, complexe problematiek (zoals schulden, verwaarlozing, sociaal isolement). Ze stellen zelf geen reguliere hulpvraag. Anderen, zoals familie en burens, vragen meestal om hulp waardoor vaak sprake is van bemoeizorg. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de coördinatie van OGGZ-activiteiten op lokaal niveau en de beschikbaarheid van een OGGZ-basisaanbod.

Wat hebben wij bereikt?

Veilig Thuis ZHZ

In 2017 zijn er 2989 meldingen (2393 Kindermishandeling en 596 Huiselijk geweld) bij Veilig Thuis ZHZ gedaan. Dit aantal komt overeen met de vooraf gestelde prognose voor 2017 van 3000 meldingen.

Vanuit de jaarcijfers is met betrekking tot de adviezen te zien dat er in 2017 totaal 2668 adviezen (359 Huiselijk geweld en 2309 Kindermishandeling) door Veilig Thuis zijn gegeven. Wanneer er gekeken wordt naar het aantal adviezen in 2016 (2285 adviezen) is er duidelijk een sterke toename te zien van 17% in 2017.

Daarnaast zijn er door Veilig Thuis 147 consulttrajecten uitgevoerd en 200 ondersteuningstrajecten voor de lokale teams.

Een groeiend aantal meldingen wordt na triage door Veilig Thuis (risicotaxatie) overgedragen aan het lokale veld (de hulpverlening). De uitvoering binnen de wettelijke termijnen (5 werkdagen triagetermijn en 10 weken onderzoekstermijn) en conform kwaliteitseisen is in 2017 gerealiseerd.

De interne integratie van werkprocessen bij Veilig Thuis, met een integraal (kindzorg en volwassenenzorg) organisatiemodel als uitgangspunt, is in 2017 afgerond. Het intercollegiaal en interdisciplinair werken is verder ontwikkeld en geïmplementeerd.

Daarnaast zijn externe samenwerkingsafspraken gemaakt met het lokale veld, te weten met de Stichting Jeugdteams, Rivas en Careyn (Jeugdgezondheidszorg), de lokale sociale teams en politie/Openbaar Ministerie (OM). Bovendien is er voor elke van de lokale teams een contactpersoon Veilig Thuis aangewezen. Voor de professionals in het lokale veld is deskundigheidsbevordering georganiseerd over onder andere het gebruik van de Meldcode en de aanpak ouderenmishandeling.

Meldpunt Zorg en Overlast / OGGZ

In 2017 hebben inwoners en professionals 1250 meldingen (in 2016 was dat nog 1040) gedaan bij het Meldpunt Zorg & Overlast (OGGZ). Ten behoeve van een preventieve en adequate OGGZ-dienstverlening hebben de 17 gemeenten het '*basispakket OGGZ*' afgenomen, waarin op maat ondersteuning wordt geboden aan de gemeentelijke sociale teams.

Alle activiteiten in het kader van het Meldpunt Zorg & Overlast / OGGZ zijn conform de subsidieafspraken 2017 met de gemeenten en centrumgemeenten Dordrecht en Nissewaard uitgevoerd. Het betreft de uitvoering van het Meldpunt Zorg & Overlast, coördinatie van de lokale zorgnetwerken, de procesconsultatie OGGZ ten behoeve van de lokale sociale teams, de aanpak van woningvervuilingen, preventie huisuitzettingen, de uitvoer van de HIT aanpak, de uitvoering van nazorgtrajecten voor ex-gedetineerden en de coördinatie van het team Toeleiding en Bemoeizorg.

De dienstverlening aan woningcorporaties (woonadvies) stond in 2017 sterk onder druk door een stevige groei in het aantal voorrangsaanvragen wonen (pre-advies) en aanvullende vragen in relatie tot Beschermd Thuis, waarbij de financiering en daarmee de beschikbare capaciteit achterbleven. Hierover worden gesprekken gevoerd met de woningcorporaties in relatie tot de dienstverleningsovereenkomst voor 2018.

Specifiek voor 2017 levert de OGGZ vanuit haar deskundigheid, samen met gemeenten en zorgaanbieders, een bijdrage aan een verbeterde aanpak voor '*personen met verward gedrag*'. Hiertoe is de gezamenlijke '*Ontwikkelagenda aanpak personen met verward gedrag*' opgesteld en ten uitvoer gebracht met gemeenten, zorgaanbieders en politie.

Hoe hebben wij dit gemeten?

Kritische succesfactor	Prestatie-indicator	Normering	Realisatie
Effectieve en efficiënte samenwerking met ketenpartners in de lokale en sub-regionale netwerken.	Mate van tevredenheid bij ketenpartners en klanten, te meten in een KTO.	7,0	Het KTO onderzoek zal in 2018 plaatsvinden

Wat heeft het gekost?

Programma 2 Maatschappelijke zorg

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2017*			Realisatie 2017			Afwijking 2017		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
AHMK	1.569	1.333	-235	1.545	1.328	-218	23	6	-18
OGGZ	1.329	841	-488	1.304	818	-486	25	23	-2
Saldo baten en lasten	2.897	2.174	-723	2.849	2.146	-704	48	29	-20
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	2.897	2.174	-723	2.849	2.146	-704	48	29	-20

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 2 november 2017 (2^e burap 2017).

Resultaatanalyse

Toelichting	Omschrijving afwijking	S/I*	Voordeel	Nadeel	Saldo
	Maatschappelijke zorg				
A.	Veilig Thuis Volwassenen (AMHK)	I	23	6	18
B.	OGGZ	I	25	23	2
	Saldo Baten en lasten		48	29	20
	Mutatie reserves		0	0	0
	Gerealiseerd resultaat		48	29	20

*Betreft hier incidenteel (I) of structureel (S) effect

Toelichting

A. Veilig Thuis Volwassenen

Het saldo aan lasten is lager uitgevallen als gevolg van een lagere doorbelasting*, hogere personeelskosten (inhuur) en hogere kosten voor de integratie van Veilig Thuis Jeugd en Crisisinterventieteam.

B. OGGZ

Het saldo op baten en lasten wijkt minimaal af ten opzichte van de begroting. De lasten zijn lager uitgevallen als gevolg van een lagere doorbelasting* en minder materiële lasten. Het negatieve resultaat op de baten is het gevolg van minder uitgevoerde preventieve trajecten extreme woningvervuiling en een subsidie waarvan de uitvoering uiteindelijk in 2018 zal plaatsvinden.

* Het resultaat op de interne doorbelasting (overhead) wordt nader toegelicht in paragraaf 2.A.6. Algemene dekkingsmiddelen

2.A.3. Programma 3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt

Wat gingen we doen?

Algemene doelstelling

De Dienst zet erop in om het recht op onderwijs te waarborgen. We bieden perspectief op onderwijs of een passend leerwerktraject, zodat de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren benut worden.

Leerplicht

In maart 2017 is landelijk gestart met de methodische aanpak schoolverzuim (MAS). Bij deze aanpak staat vooral de terugleiding van jongeren naar het onderwijs centraal. Hierbij wordt ook ingestoken op samenwerking met partners uit het veld, zoals de scholen, de jeugdhulpverlening en anderen. Door LVS is hieraan in 2017 invulling gegeven.

Kwalificatieplicht

Bij behandelen van de brede casuïstiek van LVS, 18- en 18+, is de insteek altijd gericht op het behalen van een startkwalificatie voor zoveel mogelijk jongeren.

Thuiszitters

De invoering van passend onderwijs moet op termijn leiden tot minder (of geen) thuiszitters. Ook hier speelt de samenwerking tussen diverse partijen een belangrijke rol. In 2017 zijn diverse initiatieven genomen om deze samenwerking te versterken. Op 1 november 2017 is door samenwerkingsverbanden passend onderwijs, gemeenten, stichting jeugdteams, JGZ, een ouderplatform en LVS het regionale thuiszitterspact getekend.

Kwetsbare jongeren

RMC krijgt de taak om alle (oud-)leerlingen uit Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal onderwijs tussen 16 en 23 jaar te monitoren. Naar verwachting zal per 1 januari 2019 wetgeving in werking treden op basis waarvan RMC gegevens van leerlingen uit Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs met uitstroomprofiel arbeidsmarkt en dagbesteding kan uitwisselen met partners. In 2017 zijn voorbereidingen getroffen om voor deze doelgroep een passend aanbod in de regio te ontwikkelen.

Aandacht voor werk

Een onbekend aantal jongeren in onze regio tussen 23 jaar (einde kwalificatieplicht) en 27 jaar (minimumleeftijd participatiewet) gaat niet naar school, heeft geen werk of dagbesteding en geen uitkering. In 2017 is gestart met de aanpak MatchMakers voor deze doelgroep. De aanpak MatchMakers voorziet in een intensieve, outreachende aanpak. Zij worden actief in de thuisomgeving benaderd. Deze aanpak is nodig omdat de doelgroep zonder actieve benadering het risico loopt langdurig buiten de boot te vallen cq. uitkeringsafhankelijk te worden.

Wat hebben we bereikt?

Product/activiteit/ project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
	Afhandeling van relatief en absoluut verzuimmeldingen, van waarschuwing tot proces verbaal, binnen - voor zover van toepassing - daarvoor geldende termijnen.	In het afgelopen schooljaar zijn er 1973 meldingen van relatief verzuim afgehandeld. Tevens stonden er op de peildatum 58 absoluut verzuimers geregistreerd. Deze casussen zijn alle afgehandeld. De eerste inzet bij verzuimprocessen is altijd dat getracht wordt de jongere terug te krijgen op school, zo nodig met behulp

Product/activiteit/ project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
Leerplicht en kwalificatieplicht		van bijvoorbeeld de jeugdhulpverlening.
	Toetsen beroep op vrijstelling, beslissen over vervangende leerplicht, beslissen op verzoeken tot tijdelijke onderbreking, binnen daarvoor geldende termijnen.	In het afgelopen schooljaar zijn 357 vrijstellingen afgegeven. Het betreft alle vormen van vrijstelling en vervangende leerplicht te weten: - Artikel 5 onder a, psychische en lichamelijk geschiktheid - Artikel 5 onder b, richtingbezwaar - Artikel 5 onder c, ingeschreven school buitenland - Artikel 15, op andere wijze onderwijs genieten - Artikel 3a en 3b, vervangende leerplicht Er zijn 77 toestemmingen afgegeven voor tijdelijke onderbreking van de kwalificatieplicht, onder voorwaarde van dagbesteding en nieuwe schoolinschrijving
	Preventief handelen, ter beperking en zo mogelijk voorkoming, van verzuim en uitval bij zorgsignalen. Hiertoe deelnemen aan relevante overlegstructuren van het onderwijs.	Door de medewerkers van LVS wordt deelgenomen aan OT-overleggen op de scholen en in het ZOW. Ook wordt door medewerkers van LVS deelgenomen aan overleggen in het Veiligheidshuis. Verder vindt er op casus én overstijgend niveau overleg plaats met betrekking tot thuiszitters. Vanuit de visie uit het afgesloten thuiszitterspact moet een (nog) betere samenwerking worden gerealiseerd waardoor het thuiszitten (grotendeels) kan worden voorkomen.
	Voeren casusoverleg leerplicht met OM, Raad voor de kinderscherming en Jeugdzorg	Ingewikkelde casuïstiek én casuïstiek die mogelijk tot de opmaak van een proces-verbaal leidt wordt besproken in het Casusoverleg Leerplicht. Bij dit overleg zijn behalve LVS (voorzitter) aanwezig: het Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdbescherming West en de Stichting jeugdteams. Er zal in eerste instantie altijd gekeken worden wat de mogelijkheden zijn tot herstel van de schoolgang van jongere. In het afgelopen schooljaar zijn 151 casussen besproken in het Casusoverleg Er zijn 119 processen-verbaal opgemaakt vanwege schoolverzuim (Relatief-,

Product/activiteit/ project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		absoluut- en luxe verzuim.
VSV	Onderwijs faciliteren in het warm overdragen van leerlingen die dreigen uit te vallen bij overstap VO-MBO en MBO-MBO. Aanbieden trajectbegeleiding aan leerlingen die uitvallen of dreigen uit te vallen.	In het afgelopen schooljaar zijn door LVS consultants 71 risicojongeren van het vmbo benaderd in het kader van overstap naar het mbo. Tijdens de zomeractie zijn 164 risicojongeren uit het mbo actief opgezocht om te voorkomen dat deze jongeren zonder startkwalificatie thuis komen te zitten.
	Aansluiten op regionale arbeidsmarkten	In 2017 is gestart met de aanpak MatchMakers. De aanpak MatchMakers voorziet in een intensieve, outreachende aanpak voor jongeren die al langere tijd niet meer naar school gaan. Waar onder ook jongeren van de praktijkschool, het vso of de entree opleiding. Zij worden actief in de thuisomgeving benaderd. In 2017 is zijn 150 jongeren succesvol ondersteunt bij het vinden van werk, school of een combinatie. In mei ontving de Dienst het bericht dat de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft besloten een ESF-subsidie toe te kennen binnen het thema Sociale Innovatie & Transnationale Samenwerking (ESF SITS). De Staatssecretaris vindt de aanpak innovatief, creatief en/of onconventioneel en draagt bij tot actieve inclusie van de doelgroep.
	Verbreding RMC doelgroep naar kwetsbare jongeren uit praktijkscholen en voortgezet speciaal onderwijs.	RMC krijgt de taak om alle (oud-) leerlingen uit pro en vso tussen 16 en 23 jaar te monitoren en zal daar onderwijs- en SUWI-gegevens voor ontvangen. Het wetsvoorstel dat dit mogelijk maakt treedt naar verwachting op 1 januari 2019 in werking; voor deze datum mogen gegevens voor pro- en vso-leerlingen met uitstroomprofiel arbeidsmarkt en dagbesteding niet worden geleverd. In samenwerking met de regionale sociale diensten onderzoekt RMC waar de toegevoegde waarde van RMC op het bestaande vangnet voor deze groepen in de subregio's het best kan worden ingezet. Dit wordt vastgelegd in de notitie Integrale aanpak kwetsbare jongeren.

Hoe hebben wij dit gemeten?

In het kader van interne sturing zijn meetgegevens ontwikkeld. In de verantwoording wordt gerapporteerd over de realisatie van deze indicatoren overeenkomstig onderstaand model.

Kritische succesfactor	Prestatie-indicator	Normering	Realisatie 2016	Realisatie 2017
Alle jongeren in beeld	Percentage absoluut verzuimers in beeld	100%	85%	90%
Doorlooptijd van processen	Doorlooptijd van een vrijstelling binnen 3 maanden	100%	95%	95%
Klanttevredenheid	Mate van tevredenheid bij jongeren/ouders en ketenpartners	7.0	Geen meting gedaan	7.5 (uitkomst KTO Primair onderwijs over dienstverlening van LVS)

Wat heeft het gekost?

Programma 3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt (bedragen x € 1.000)

	Begroting 2017 (na)			Realisatie 2017			Afwijking 2017		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leerplicht / VSV	1.854	1.443	-411	1.867	1.443	-424	-13	0	13
RMC/VSV trajectbegeleiding	1.219	1.251	33	1.180	1.250	70	39	1	-37
Saldo baten en lasten	3.072	2.694	-378	3.047	2.693	-354	25	1	-24
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	3.072	2.694	-378	3.047	2.693	-354	25	1	-24

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 2 november 2017 (2^e burap 2017).

Resultaatanalyse

Toelichting	Omschrijving afwijking	S/I*	Voordeel	Nadeel	Saldo
	Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt				
A.	Leerplicht / VSV	I		13	-13
B.	RMC / VSV	I	39	1	37
	Saldo Baten en lasten		39	14	24
	Mutatie reserves		0	0	0
	Gerealiseerd resultaat		39	14	24

*Betreft hier incidenteel (I) of structureel (S) effect

Toelichting

A. Leerplicht / VSV en B. RMC/VSV trajectbegeleiding

Het saldo aan lasten is lager uitgevallen als gevolg van een lagere doorbelasting*.

* Het resultaat op de interne doorbelasting (overhead) wordt nader toegelicht in paragraaf 2.A.6. Algemene dekkingsmiddelen

2.A.4. Programma 4 Jeugdgezondheidszorg

Wat gingen we doen?

In 2017 bouwden we voort aan de constructieve samenwerking met Rivas en Careyn. Voor de JGZ stond 2017 in het teken van de reguliere uitvoering van het Basispakket JGZ (inclusief extra contactmoment adolescenten en het digitaal dossier) conform afspraken in de uitvoeringsovereenkomst 2016-2017 en van de implementatie van de Bestuursopdracht JGZ.

Doelstelling voor 2017 was de realisatie van de bestuursopdracht JGZ, waaronder de ontwikkeling van een nieuw regionaal basispakket JGZ, een sturingsnotitie JGZ (explicitering van taken rollen en bevoegdheden tussen gemeenten, de JGZ en DG&J) op basis van een gemeenschappelijke visie op de integrale JGZ in Zuid-Holland Zuid.

Wat hebben wij bereikt?

Het basispakket JGZ (inclusief extra contactmoment adolescenten en het digitaal dossier) is in 2017 conform de gestelde kwantitatieve en kwalitatieve eisen van de uitvoeringsovereenkomst 2016 -2017 uitgevoerd door Rivas en Careyn.

In 2017 is tevens de bestuursopdracht JGZ afgerond, waarbij de gemeenschappelijke visie op de JGZ en het nieuwe regionale basispakket JGZ bestuurlijk zijn vastgesteld. Daarnaast werd het subsidieproces en de subsidiecyclus JGZ herijkt en werd een nieuw verantwoordings- en sturingsformat gerealiseerd op basis van meetbare prestatie indicatoren.

Hoe hebben wij dit gemeten?

Kritische succesfactor	Prestatie-indicator	normering	Realisatie
Alle kinderen van 0 tot 19 jaar zijn in beeld	Percentage kinderen die op de contactmomenten zijn gezien	100%	De resultaten zijn onderdeel van de subsidieverantwoording JGZ door het consortium Rivas-Careyn. Deze verantwoording wordt medio april 2018 verwacht.
Kinderen met een extra zorgbehoefte krijgen deze ook	Percentage kinderen met een extra zorgbehoefte dat een passend aanbod krijgt	Nader te bepalen.	De resultaten zijn onderdeel van de subsidieverantwoording JGZ door het consortium Rivas-Careyn. Deze verantwoording wordt medio april 2018 verwacht.
Klanttevredenheid	Mate van tevredenheid bij jongeren/ouders en ketenpartners	7	De resultaten zijn onderdeel van de subsidieverantwoording JGZ door het consortium Rivas-Careyn. Deze verantwoording wordt medio april 2018 verwacht.

Wat heeft het gekost?

Programma 4 Jeugd(-gezondheidszorg)

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2017*			Realisatie 2017			Afwijking 2017		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidszorg	10.522	10.522	-1	10.510	10.522	12	12	0	-12
Jeugd Preventie Team	316	314	-1	316	314	-1	0	0	0
Saldo baten en lasten	10.838	10.836	-2	10.826	10.836	10	12	0	-12
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	10.838	10.836	-2	10.826	10.836	10	12	0	-12

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 2 november 2017 (2^e burap 2017).

Resultaatanalyse

Toelichting	Omschrijving afwijking	S/I*	Voordeel	Nadeel	Saldo
	Jeugdgezondheidszorg				
A.	Jeugdgezondheidszorg	I	12	0	12
	Saldo Baten en lasten		12	0	12
	Mutatie reserves		0	0	0
	Gerealiseerd resultaat		12	0	12

*Betreft hier incidenteel (I) of structureel (S) effect

Toelichting

A. Jeugdgezondheidszorg

De lasten voor de uitvoering van de bestuursopdracht (AEF) zijn lager uitgevallen dan begroot. Daarnaast is de doorbelasting lager uitgevallen (dit wordt nader toegelicht in paragraaf 2.A.6 Algemene dekkingsmiddelen)

2.A.5. Programma 5 Bestuur en organisatie

Wat gingen we doen?

Kennisprogramma

Het doel van het kennisprogramma is verbinding maken tussen onderzoek, beleid en praktijk. Het programma geeft richting aan de kennisontwikkeling op preventie in de publieke gezondheid en aanpalende terreinen. Uiteindelijk is het doel van het kennisprogramma een continue en samenhangende lijn van onderzoek en kennisontwikkeling te waarborgen ten behoeve van beleid en praktijk, waarbij het verbinden en ontsluiten van kennis naar onze partners centraal staan.

Monitor en Toekomstverkenning

Wat
Rapportage Monitor Volwassenen en ouderen
Start veldwerk Kindmonitor 0 -12 jr.
Actualisatie toekomstverkenning

Ontwikkellijnen

De thema's uit de ontwikkelijnen hebben een sterk integraal karakter en sluiten intern aan op o.a. de programma's voor jeugdgezondheidszorg, voortijdig schoolverlaten, maar ook op kennisgroepen voor bijvoorbeeld statushouders en de Omgevingswet. De genoemde thema's zijn nog onder voorbehoud opgenomen. Uitvoering is o.a. afhankelijk van wensen van gemeenten en beschikbaarheid van middelen.

Ontwikkellijn	Wat
Positieve gezondheid	• Longitudinale ontwikkeling gezondheid statushouders • Onderzoek Nieuw-Lekkerland (OHRA-NUTS fonds) • Draagvlak verwerven voor 'leefwereld' onderzoek • Uitwerken van positieve gezondheid voor publieke gezondheid
Jeugd heeft de toekomst	• Houding ouders middelengebruik 16/17 jarigen • Organisatie JGZ en jeugdhulp • Ontwikkelen Staat van de Jeugd ZHZ
Gezondheidsbescherming	• Risicoprofiel antibiotica resistentie • Kennisontwikkeling omgevingswet • Voorbereiden kennisatelier lage vaccinatiegraad
Wmo en maatschappelijke zorg	• Kennisatelier kwetsbare groepen in de wijk

Wat hebben wij bereikt?

In het kader van de wettelijke GGD monitor taken zijn de volgende activiteiten in 2017 uitgevoerd:

- De Monitor volwassenen en ouderen is uitgevoerd (rapportage is opgeleverd en beschikbaar). Er zijn voorbereidingen voor de Kindmonitor getroffen (uitvoering in 2018). Tevens is de Toekomstverkenning op een aantal onderdelen geactualiseerd en zijn de voorbereidingen gestart voor de nieuwe Toekomstverkenning voor de komende beleidsperiode 2020 – 2023.
- De onderzoeken in het kader van de ontwikkelijnen (onderdeel van het kennisprogramma) zijn conform uitgevoerd, waarbij in het bijzonder gewerkt is aan de realisatie van de 'Staat van de Jeugd' (oplevering 2018).
- Naast 'regulier' onderzoek is door de afdeling epidemiologie ook een groot aantal grote en kleine onderzoeken 'op aanvraag en offerte' voor gemeenten uitgevoerd. Hier valt een stijgende lijn in het aantal vragen van gemeenten naar dit soort van specifiek en toegepast onderzoek waar te nemen.

Hoe hebben wij dit gemeten?

Kritische succesfactor	Prestatie-indicator	normering	Realisatie
Klanttevredenheid	Mate van toepassing van de Toekomstverkenning door gemeenten en partners.	Nader te bepalen	Het KTO onderzoek zal in 2018 plaatsvinden

Wat heeft het gekost?

Programma 5 Bestuur en organisatie (bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2017*			Realisatie 2017			Afwijking 2017		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Kennisfunctie	1.032	69	-963	951	40	-910	81	29	-52
Bestuursondersteuning	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten	1.032	69	-963	951	40	-910	81	29	-52
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.032	69	-963	951	40	-910	81	29	-52

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 2 november 2017 (2^e burap 2017).

Resultaatanalyse

Toelichting	Omschrijving afwijking	S/I*	Voordeel	Nadeel	Saldo
	Bestuur en organisatie				
A.	Kennisfunctie	I	81	29	52
	Saldo Baten en lasten		81	29	52
	Mutatie reserves		0	0	0
	Gerealiseerd resultaat		81	29	52

*Betreft hier incidenteel (I) of structureel (S) effect

Toelichting

A. Kennisfunctie

Het saldo aan lasten is lager uitgevallen doordat de gezondheidsmonitor 0-12 jaar doorloopt naar 2018. Hierdoor vallen de lasten met circa € 35.000 lager uit. De dekking hiervan wordt jaarlijks gereserveerd vanuit de inwonerbijdrage. Doordat de uitvoering hiervan doorloopt naar 2018, is de gereserveerde dekking voor de monitor doorgeschoven naar 2018.

Daarnaast is er een voordeel op inhuur en doorbelasting*.

* Het resultaat op de interne doorbelasting (overhead) wordt nader toegelicht in paragraaf 2.A.6. Algemene dekkingsmiddelen

2.A.6. Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost?

Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2017*			Realisatie 2017			Afwijking 2017		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene baten en lasten	406	5.835	5.429	417	5.874	5.457	-10	-39	-29
Saldo baten en lasten	406	5.835	5.429	417	5.874	5.457	-10	-39	-29
Mutaties reserves	0	437	437	0	414	414	0	23	23
Gerealiseerd resultaat	300	6.272	5.866	417	6.288	5.871	-10	-16	-6

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 2 november 2017 (2^e burap 2017).

Resultaatanalyse

Toelichting	Omschrijving afwijking	S/I*	Voordeel	Nadeel	Saldo
	Algemene dekkingsmiddelen				
A.	Algemene baten en lasten	I	16	10	6
	Saldo Baten en lasten		16	10	6
	Mutatie reserves		0	0	0
	Gerealiseerd resultaat		16	10	6

*Betreft hier incidenteel (I) of structureel (S) effect

Toelichting

A. Algemene baten en lasten

Periodiek worden de twee voorzieningen die zijn getroffen voor voormalig personeel van DG&J herzien. Het verloop van de voorziening voor personeel die voor 2015 zijn ontslagen loopt conform de verwachting. Dit betekent dat de omvang van de voorziening niet herijkt hoeft te worden.

De voorziening die is getroffen als gevolg van de reorganisatie van de topstructuur is, zoals bij de 2^e burap 2017 aangegeven, herzien. Dit is het gevolg van medewerkers die in de WW zijn ingestroomd. Bij de 2^e burap was de verwachting dat de voorziening met € 437.344 opgehoogd diende te worden. De uiteindelijke ophoging bedraagt € 413.793 en is daarmee iets lager dan wat was geprognosticeerd bij de 2^e burap. Als gevolg hiervan is de onttrekking uit de reserve bovenformatieven na 2015 lager. De vorming van deze reserve heeft middels een vordering op de gemeenten plaatsgevonden. In 2015 waren de totale lasten die met de bovenformativiteit was voorzien geraamd op € 1,925 miljoen. Inmiddels is gebleken dat de totale lasten € 1,5 miljoen zullen bedragen. Dit betekent dat de reserve, en daarmee de vordering op gemeenten met € 423.000 verlaagd kan worden.

Doorbelasting

Door middel van doorbelasting worden lasten van onder andere staf, bedrijfsvoering, SCD en andere overhead doorbelast naar de producten van DG&J. Deze doorbelasting vindt plaats op basis van de formatieve omvang van medewerkers in het primaire proces. Ten opzichte van de 2^e bestuursrapportage is € 130.000 minder doorbelast dan wat was begroot. Dit komt enerzijds door lagere afname van het SCD en anderzijds door het sturen op diverse budgetten om de cao stijging binnen de begroting op te kunnen vangen. Dit voordeel is vanwege de doorbelastingsystematiek over de begroting verdeeld.

2.B. Regionale Ambulance Voorziening

De Ambulancedienst ZHZ is verantwoordelijk voor ambulancezorg in de regio Zuid-Holland Zuid. Die verantwoordelijkheid betreft ook de Meldkamer Ambulancezorg, waar de RAV met Politie en Brandweer samenwerkt. Ambulancezorg wordt volledig gefinancierd door de Nederlandse zorgverzekeraars.

In 2017 stond vooral de herpositionering van de RAV ZHZ op de agenda. Door adviesbureau De Praktijk is onderzoek gedaan naar de optimale positionering van de RAV ter voorbereiding op de mogelijke aanbesteding van de ambulancezorg in 2021. Het advies is een coöperatieve vereniging UA op te richten met twee ziekenhuizen, te weten het Traumacentrum van het Erasmus medisch Centrum (EMC) en het Albert Schweitzerziekenhuis (ASZ) om de uitdagingen van de komende jaren binnen de witte kolom van de regio het hoofd te kunnen bieden. Het bestuur van de DG&J heeft ingestemd met dit advies. De beoogde leden van de coöperatie hebben gezamenlijk een projectorganisatie ingericht. In augustus is het projectplan in de stuurgroep vastgesteld en hebben de bestuurders een intentieovereenkomst ondertekend.

In december 2017 hebben het AB DG&J en de Raden van Bestuur van het ASZ en Erasmus MC een voorgenomen besluit genomen tot oprichting van de coöperatie ambulancezorg ZHZ UA.

Dit voorgenomen besluit ligt nu voor ter advisering bij de diverse medezeggenschapsorganen (Ondernemingsraden, Cliëntenraden en gemeenteraden). Definitieve besluitvorming is geagendeerd voor het AB op 29 maart 2018, waarna de coöperatie opgericht kan worden.

Verder heeft een tweetal gemeenten in onze regio ZHZ (Zederik en Leerdam) aangegeven ingedeeld te willen worden bij de provincie Utrecht. Recent werd bekend dat de RAV Utrecht de ambulancezorg in dat gebied per 1 januari 2019 geheel gaat overnemen van de RAV ZHZ. Post Meerkerk, gelegen op de grens van het beheersgebied van de RAV ZHZ en de RAVU, wordt niet overgenomen. Dit betekent in ieder geval dat in 2018 gezocht zal moeten worden naar een alternatieve locatie voor een ambulancepost in de buurt van Gorinchem om de dekking in die regio te kunnen garanderen.

2.B.1. Programma Ambulancehulpverlening

Wat gingen we doen?

Product	Activiteit
Ambulance hulpverlening	1 Aannemen, beoordelen en verwerken van spoedeisende hulpvragen
	2 Verzorgen van ambulanceritten in de Regio Zuid Holland Zuid vanuit een 24x7 beschikbaarheid
	3 Beschikbaarheid voor calamiteiten in de Regio Zuid-Holland Zuid (opgeschaalde zorg)

Om de doelstelling om structureel bij minimaal 95% van de A1-ritten binnen 15 minuten en bij minimaal 98% van de A2-ritten binnen 30 minuten na de melding ter plaatse te zijn te realiseren zijn voor 2017 de volgende speerpunten benoemd:

- Sturen op een optimale spreiding van de beschikbare paraatheid met behulp van het nog te publiceren 'referentiekader spreiding & beschikbaarheid 2016' (RIVM).
- Het op sterkte brengen van formatie en bezetting om genoemd referentiekader te kunnen realiseren.
- Het verder stroomlijnen van dynamisch ambulancemanagement en bezien hoe we de beschikbare capaciteit optimaal over de regio kunnen verdelen. De

huurovereenkomst van de standplaats in Papendrecht loopt af en het lijkt raadzaam om deze standplaats strategischer in de noordwestelijke hoek van de Alblasserwaard te positioneren.

- De uitkomsten van het onderzoek naar de toegenomen vraag naar ambulancezorg en daarbinnen met name het toegenomen aantal verwijzingen door de eerstelijnszorg, zullen in 2017 worden vertaald naar concrete afspraken, maatregelen en/of zorgdifferentiatie. Hoewel er niet vooruit kan worden gelopen op een onderzoek wat nog niet is afgerond, hoopt de RAV met de uitkomsten ervan bij te dragen aan het efficiënter inrichten van patiëntenstromen en ervoor te zorgen dat de patiënt juist die zorg ontvangt die het beste past.
- Er zal een gedegen scholingsprogramma worden aangeboden wat deels verplicht is en deels naar keuze kan worden ingevuld. Hierin zal aandacht worden besteed aan de gebruikelijke technische vaardigheden en inhoudelijke kennis van de ambulanceprofessionals, maar ook zal er ruimte zijn voor verdieping op specifieke onderwerpen en de 'nieuwe' onderdelen van ambulancezorg zoals het veiligheidsdenken, het klinisch redeneren en de meldcode 'kindermishandeling & huiselijk geweld'. Hiermee bereiken we een verdere professionalisering door kennisverrijking en bewustwording, en daarmee een verbetering van de kwaliteit van zorg.
- De opgeschaalde zorg is m.i.v. 2016 anders ingericht en bekend onder de noemer 'Grootschalige Geneeskundige Bijstand'. Alle medewerkers zijn hiervoor getraind in 2016 en in 2017 zal dit in samenwerking met de GHOR en de partners in de keten van OOV worden beoefend. Hierbij is speciale aandacht voor het slachtoffervolgsysteem, een systeem waarmee het overzicht over de aantallen slachtoffers, hun locatie en hun persoonlijke gegevens, door de GHOR worden verzameld.

Wat hebben we bereikt?

In 2017 is het aantal ambulanceritten licht gedaald tot ruim 41.000 ambulanceritten, waarbij onze hulpverleners in 93,7% van de spoedritten binnen 15 minuten ter plaatse waren. Daarmee kon de doelstelling om in 95% van de A1-ritten binnen 15 minuten ter plaatse te zijn, niet worden gerealiseerd. De doelstelling om in 98% van de A2-ritten binnen 30 minuten ter plaatse te zijn is met 98,8% wel ruimschoots gerealiseerd.

Belangrijke oorzaak voor het achter blijven van de A1-ritten is dat het 'referentiekader spreiding & beschikbaarheid 2016' (RIVM) nog niet is gerealiseerd. Hiervoor is een uitbreiding van zowel het aantal voertuigen als het aantal verpleegkundigen en chauffeurs nodig. Landelijk is er de afgelopen jaren een toenemend tekort aan gespecialiseerde verpleegkundigen ontstaan, waardoor het werven van nieuwe ambulanceverpleegkundigen een uitdaging is gebleken. Toch lukt het de RAV nog steeds om nieuwe medewerkers binnen te halen. Er was in 2017 echter ook sprake van uitstroom doordat een aantal medewerkers de FLO-gerechtigde leeftijd bereikten. Naar verwachting zal in de tweede helft van 2018 de bezetting op het niveau zijn van het eerdergenoemde referentiekader.

Om een betere spreiding van de ambulancecapaciteit over de regio te kunnen realiseren worden twee nieuwe posten gebouwd in Papendrecht en in de Molenwaard. De bouwwerkzaamheden zijn in volle gang en beide posten zullen in de zomer van 2018 worden opgeleverd.

Daarnaast is onderzocht of verbetering mogelijk is door digitale ondersteuning van het uitgifteproces op de meldkamer ambulancezorg, dat wil zeggen bij het inzetten en spreiden van de ambulancecapaciteit door de centralist op de meldkamer. Een doorberekening op basis van de productiecijfers van 2017 laat zien dat we potentieel een

verbetering van het responspercentage van 1-2% kunnen realiseren. De implementatie van deze tool op de meldkamer is gepland in 2018.

Andere factoren waardoor de aanrijtijden onder druk stonden waren de toename van de gemiddelde ritduur door de verschuiving van A1-ritten (spoed, met optische en geluidssignalen) naar A2-ritten (spoed, zonder optische en geluidssignalen). Deze ontwikkeling is het resultaat van het scherper inregelen van de protocollen op de meldkamer, waardoor minder 'onterechte' A1-ritten werden uitgegeven. Dit is een positieve ontwikkeling, omdat een A2-rit minder risico's met zich meebrengt. Een A2-rit duurt gemiddeld genomen echter wel langer, waardoor de ambulance minder snel weer inzetbaar is.

Daarnaast hadden wij te maken met externe factoren, zoals het afsluiten van de Merwedeburg en toenemende congestie binnen de keten van acute zorg, met name de wachttijden op de spoedeisende hulp en 'volle' ziekenhuizen. Deze ontwikkeling die de afgelopen jaren toenemend speelt, is een speerpunt binnen het ROAZ ZWN in de vorm van diverse projecten.

Jaarlijks wordt een scholingsplan voor de medewerkers van de rijdende dienst opgesteld. Op basis daarvan wordt gezorgd dat zij hun kennis en vaardigheden op peil houden. Ondanks de druk door de krappe bezetting en de noodzaak het rooster te vullen, is het scholingsplan 2017 naar tevredenheid gerealiseerd. In 2017 hebben al de medewerkers de skill-trainingen, Airway scholing, Praktijkbegeleiding, Rapid Responder training, Pro Actief Assisteren (extern), Advanced Medical Life Support (extern), Pré Hospital Trauma Life Support (extern) en re-integratie trainingen gevolgd voor medewerkers die geruime tijd niet hebben deelgenomen aan het arbeidsproces. Daarnaast krijgen alle medewerkers periodiek hun assessment gericht op permanente geschiktheid voor de functie. Een grote kostenpost binnen het opleidingsbudget betreft de initiële scholing van nieuwe medewerkers. Niet alleen de opleidingskosten zelf zijn hoog, maar ook het feit dat medewerkers gedurende hun opleiding enkele maanden niet inzetbaar zijn. Dit vormt met name een grote kostenpost. Voor 2017 en 2018 heeft de RAV daarvoor aanvullende financiering vanuit de zorgverzekeraars gekregen.

De RAV vormt samen met onder andere politie en brandweer een essentieel onderdeel van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (de GHOR); de opgeschaalde zorg bij rampen en crises. In 2017 zijn diverse oefeningen uitgevoerd.

De uitkomsten van het onderzoek naar de toegenomen vraag naar ambulancezorg en daarbinnen met name het toegenomen aantal verwijzingen door de eerstelijnszorg, zijn in 2017 vertaald naar concrete afspraken, maatregelen en/of zorgdifferentiatie. Hiermee draagt de RAV bij aan het efficiënter inrichten van patiëntenstromen en wordt gezorgd dat de patiënt juist die zorg ontvangt die het beste past. Door bijvoorbeeld een scherper uitgifteprotocol zorgt de RAV dat het aantal A1-ritten is afgenomen en het aantal A2-ritten is toegenomen.

Productie 2017

In onderstaande tabel is het aantal ritten van heel 2017 afgezet tegen het resultaat van 2016, gespecificeerd op urgentie.

Ritten	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Vershil
Totaal	43.430	41.191	-5,15%
A1	18.007	16.041	-10,92%
A2	8.365	10.146	+21,29%
B	17.058	15.004	-12,04%

De productie dit jaar laat ten opzichte van 2016 een overall daling zien van 5,15%.

Kritische succesfactoren

Kritische succesfactor	Prestatie indicator	Normering 2017	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Duiding
Productie	Aantal declarabele ritten		27.193	26.529	Daling -2,44% t.o.v. 2016 (1)
	Totaal aantal ritten (inclusief en overige niet-declarabele ritten)		43.430	41.191	Daling -5,15% t.o.v. 2016
Kwaliteit Ambulance vervoer	Spoedvervoer A1 < 15 minuten (bij rittenstijging < 3%)	95%	94,2%	93,7%	⊗ (2)
	Spoedvervoer A1 < 15 minuten (bij rittenstijging > 3%)	94,75%			
	Spoedvervoer A2 < 30 minuten	98%	98,9%	98,9%	⊙
	Afwikkeling formele klachten zonder tussenkomst klachtencommissie	95%	100%	100%	⊙
	Calamiteitsmeldingen IGZ		3	0	(2)
Veiligheid Management Systeem	Verbetervoorstellen		26	32	
	Incidentmeldingen		28	50	(3)
Betrokkenheid personeel	Ziekteverzuim	4%	5,7%	3,7%	⊙

- (1) Het aantal declarabele ritten betreft het totaal aantal A1, A2 en B- ritten, echter zonder de niet-declarabele (bijv. loze-) ritten. We meten een afname van het aantal declarabele ritten met 2,44%.
- (2) Calamiteiten en incidenten kennen geen norm, maar willen we vanzelfsprekend tot een minimum beperken. Registratie daarvan, net als verbetervoorstellen, wordt van groot belang gevonden om daarmee de kwaliteit van de dienstverlening en de bedrijfsvoering te verbeteren.
- (3) Incidenten binnen de ambulancezorg betreffen onwenselijke voorvallen in het proces van ambulancedienstverlening en van de meldkamer. Een incident wordt ingedeeld in een risicoklasse. Het hoogste risico betreft die met betrekking tot medewerker- of patiëntveiligheid. Denk aan een incident bij het toedienen van medicijnen. Op basis van de melding van incidenten worden beleid, procedures en protocollen aangescherpt.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2017*			Realisatie 2017			Afwijking 2017		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Producten									
RAV Ambulancedienst	15.898	15.955	57	16.556	16.457	-99	-659	503	-156
Saldo baten en lasten	15.898	15.955	57	16.556	16.457	-99	-659	503	-156
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	15.898	15.955	57	16.556	16.457	-99	-659	503	-156

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 2 november 2017 (2^e burap 2017).

De belangrijke afwijkingen van de begroting van de ambulancevoorziening zijn de volgende:

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S*	Voordeel	Nadeel	Saldo
A.	Bijdrage ministerie VWS FLO/VOP	I	444		444
B.	Baten opleidingen derden	I	60		60
C.	Extra bijdrage voorziening PLB-uren	I		367	-367
D.	Cursussen en opleidingen	I	167		167
E.	Onderhoud auto's	I		120	-120
F.	Aanschaf klein materiaal	I		105	-105
G.	Bijstelling nacalculatie 2016	I		140	-140
H.	Budgetoverheveling vrije marge project	I		60	-60
I.	Diverse overige baten en lasten	I		-35	-35
	Saldo baten en lasten		671	757	-156
	Mutatie reserves			0	0
	Gerealiseerd resultaat		671	757	-156

Toelichting:

- In 2017 hebben meer medewerkers dan verwacht gebruik gemaakt van de FLO-mogelijkheid om minder te werken met behoud van salaris. Deze faciliteit wordt bekostigd door VWS. De vergoeding vanuit VWS is daardoor hoger dan begroot.
- In 2017 heeft de RAV extra opleidingen verzorgd voor derde partijen.
- Door een herziening van de berekening van de voorziening PLB (Persoonlijk Levensfase Budget) in voorgaande jaren is de voorziening naar boven bijgesteld. Daarnaast is het gebruik van de PLB door de lage bezetting beperkt en loopt de voorziening verder op.
- Over 2017 is door de zorgverzekeraars extra budget beschikbaar gesteld voor initiële opleidingen. In 2017 is het de RAV gelukt relatief veel ervaren personeel aan te trekken waardoor de initiële opleidingskosten en de kosten van "nog niet inzetbare medewerkers in opleiding" beperkt bleven.

- E. Door het langer inzetten van relatief oudere dienstauto's in 2017 zijn de onderhoudskosten hoger dan begroot.
- F. In 2017 zijn meer voorraden en klein inventaris op de posten en wagens vervangen en vergroot. Daardoor valt de post aanschaf klein materiaal hoger uit.
- G. De zorgverzekeraar heeft de nacalculatie 2016 naar beneden bijgesteld omdat zij een deel van de besteding aan het dossier " duurzaam verstoorde arbeidsverhouding" niet accepteert. Definitieve afwikkeling door NZA wordt eind 2018 verwacht.
- H. De realisatie van het vrije marge project Migratie ICT, en dus ook het budget, wordt verschoven van 2017 naar 2018.
- I. Er resteert een aantal afwijkingen op de begroting 2017 van per saldo € 35.000.

2.B.2. Programma Meldkamer Ambulancezorg

Wat gingen we doen?

In dit deel staat waar het programma meldkamer verantwoordelijk voor is.

Product	Activiteit	
Meldkamer Ambulancezorg	1	Zorgindicatie, zorgtoewijzing en zorgcoördinatie
	2	Regievoering op paraatheid van ambulances op basis van dynamisch ambulancemanagement

In 2017 staat vooral de samenvoeging van de meldkamer van Zuid-Holland Zuid en Rotterdam Rijnmond centraal. De beoogde samenvoeging van de meldkamers zou volgens de huidige planning in augustus 2017 gerealiseerd worden. De RAV participeert in een groot aantal gremia waarbinnen deze samenvoeging nader wordt uitgewerkt. De (meetbare) kwaliteit van zorg, de positie van de verpleegkundig centralisten op de meldkamer ambulancezorg, multi-intake, financiering en de governance zijn speerpunten voor de RAV. Hierbij is speciale aandacht voor de rol van de RAV als zorginstelling, met alle specifieke wettelijke kaders die daarbij horen, in een multidisciplinair domein.

In de aanloop naar de samenvoeging worden werkwijze, processen, procedures en systemen waar mogelijk op elkaar afgestemd teneinde de nieuwe meldkamer als één geheel te laten functioneren en de kwaliteit van zorg die nu in de regio Zuid-Holland Zuid wordt geleverd tenminste te evenaren. Naast het kwaliteitsmanagementsysteem dat de RAV als zorginstelling op basis van de wettelijke kaders (kwaliteitswet zorginstellingen) dient te hebben en een specifiek kwaliteitssysteem dat is verbonden aan de gebruikte triage-methodiek, maakt de RAV zich hard voor een overkoepelend kwaliteitssysteem binnen de nieuw te vormen meldkamer. Hierbij wordt gekeken naar de meest recente ISO-normering.

De RAV heeft zichzelf tot doel gesteld om de kwaliteit van zorg op de meldkamer nog verder te verbeteren en toe te werken naar de ACE-status (accredited center of excellence) binnen het gebruikte triageprotocol; het Advanced Medical Priority Dispatch System.

Wat hebben we bereikt?

De samenvoeging van de meldkamers van Rijnmond en Zuid Holland Zuid is inmiddels voor de tweede keer op rij uitgesteld, de samenvoeging is nu voorzien medio mei 2018. De belangrijkste oorzaak hiervoor zijn implementatieproblemen met het nieuwe C2000 communicatiesysteem. Het ministerie van J&V vergoedt dan ook de kosten die met de vertraging zijn gemoeid. Om de continuïteit van de bestaande meldkamer in ZHZ

(Oranjepark) te kunnen borgen zijn de betreffende huurcontracten verlengd en zijn de noodzakelijke maatregelen genomen.

De RAV blijft nauw betrokken in dit complexe project waarbij de focus de afgelopen maanden vooral heeft gelegen op het gebied van ICT en het op te stellen van afspraken tussen de twee betrokken RAV's (convenant en SLA), alsmede het convenant dat namens alle partijen gesloten moet gaan worden met de beheersorganisatie van de nieuwe samengevoegde meldkamer.

De RAV ZHZ maakt zich hard voor een professionele inhoudelijke aansturing op de nieuwe samengevoegde meldkamer ambulancezorg, waarbij de belangen voor de inwoners van Zuid Holland Zuid gewaarborgd moeten blijven. Het is derhalve van belang dat de kwaliteitscontrole en het toezicht op de "witte processen" in de nieuwe meldkamer door een BIG geregistreerde (verpleegkundige) professional worden gecoördineerd. De witte kolom onderscheidt zich immers van de overige kolommen (brandweer en politie) omdat de RAV een zorginstelling is die moet voldoen aan een groot aantal zorgspecifieke wettelijke kaders.

De kwaliteit van dienstverlening op de meldkamer ambulancezorg en toepassing van de daartoe bestemde triage-protocollen is structureel van een dermate hoog niveau dat de meldkamer ambulancezorg inmiddels de ACE-status heeft behaald. Slechts een kleine 10% van alle meldkamers wereldwijd die gebruik maken van het AMPDS triage-protocol presteert op dit niveau. Een mooie prestatie waar onze medewerkers met recht trots op mogen zijn.

Kritische succesfactoren

Kritische succesfactor	Prestatie indicator	Normering 2017	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Duiding
	Intake AMPDS ProQA 1) Ace-niveau 95%	93%	90,5%	94,5%	☺ (1)

- 1) AMPDS ProQA zorgt er voor dat 112-meldingen volgens een strak schema van vraag en antwoord worden afgehandeld, zodat zo snel mogelijk duidelijk is hoe spoedeisend een melding is en welke inzet noodzakelijk is. Hierdoor kan, afhankelijk van de aard van de melding, al binnen 30 seconden tot 2½ minuut een beeld worden gevormd van de toestand van de patiënt, en kan passende medische zorg worden gestuurd. Dat kan een ambulance zijn, maar ook een rapid responder (solo-verpleegkundige) of een verwijzing naar de huisarts(-enpost). Het AMPDS ProQA-systeem is een evidence-based triagesysteem met een eigen kwaliteitssysteem. Zo wordt het systeem constant verfijnd en geeft het de professionele gebruiker inzicht in de eigen ontwikkelpunten. De score wordt bepaald door het terugluisteren van gevoerde 112-gesprekken en het toetsen van deze gesprekken aan het uitvraagprotocol.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2017*			Realisatie 2017			Afwijking 2017		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Producten									
RAV Meldkamer	1.647	1.590	-56	1.551	1.578	27	96	-12	84
Saldo baten en lasten	1.647	1.590	-56	1.551	1.578	27	96	-12	84
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.647	1.590	-56	1.551	1.578	27	96	-12	84

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 2 november 2017 (2^e burap 2017).

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S*	Voordeel	Nadeel	Saldo
A.	Opleidingen meldkamer	I	74		74
B.	Diverse overige baten en lasten	I	10		10
	Saldo baten en lasten		84		84
	Mutatie reserves		0		0
	Gerealiseerd resultaat		84		84

Toelichting:

- A. Het personeelsverloop op de meldkamer was in 2017 beperkt waardoor het opleidingsbudget bedoeld voor initiële opleidingen niet volledig is uitgeput.
- B. Er resteert een aantal afwijkingen op de begroting 2017 van per saldo € 10.000

Per saldo bedraagt het positieve resultaat op het programma Meldkamer € 27.000.

2.C. Serviceorganisatie Jeugd

De SOJ ondersteunt de 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid bij de uitvoering van hun taken in het kader van de Jeugdwet. De 17 gemeenten hebben hiervoor bevoegdheden gedelegeerd en gemandateerd aan de Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd. De kernactiviteiten van de SOJ bestaan uit het sturen op, ontwikkelen en contracteren van de uitvoering van de jeugdhulp.

Wat gingen we doen?

In ons Uitvoeringsprogramma jeugdhulp ZHZ 2017 zijn de activiteiten voor 2017 opgenomen. In dit onderdeel wordt een nadere toelichting gegeven op de bereikte resultaten.

Sturen op de uitvoering

Activiteit	Beoogd resultaat	Behaald resultaat
Bespreken van maandrapportages in periodieke driehoeksoverleggen	Gemeenten zijn goed geïnformeerd over (voortgang van activiteiten van) Stichting Jeugdteams ZHZ en SOJ en over gebruik van jeugdhulp in ZHZ.	▪ Driehoeksoverleggen zijn periodiek gevoerd, afgestemd op wensen van gemeenten. ▪ Gemeenten hebben maandelijks en per kwartaal rapportages ontvangen en naar behoefte besproken.
Doen van voorstel aan gemeenten of Algemeen Bestuur voor bijsturing bij dreigende budgetoverschrijding	Gemeenten en/of Algemeen Bestuur hebben voorstel ontvangen voor bijsturing bij dreigende budgetoverschrijding.	▪ Algemeen Bestuur heeft op 6 april 2017 toestemming gegeven aan de SOJ voor het doen van extra uitgaven voor een bedrag van maximaal 1,6 miljoen euro vooruitlopend op besluitvorming over de knoppennotitie 2017. ▪ Algemeen Bestuur heeft de knoppennotitie vastgesteld op 6 juli 2017, besloten de voorgenomen begrotingswijziging SOJ 2017 voor zienswijze voor te leggen aan gemeenteraden en de SOJ toestemming gegeven om naast de eerder toegezegde 1,6 miljoen euro, extra uitgaven te doen voor een bedrag van maximaal 2,3 miljoen euro om knelpunten in de zorgmarkt te kunnen oplossen, vooruitlopend op besluitvorming over de begrotingswijziging. ▪ Algemeen Bestuur heeft op 2 november 2017 de begrotingswijziging SOJ 2017 vastgesteld op basis van de zienswijzeprocedure (extra benodigde middelen ten opzichte van rijksbijdrage van ruim 5,4 miljoen euro). ▪ Algemeen Bestuur heeft op 14 december 2017 besloten de voorgenomen begrotingswijziging SOJ 2018 voor zienswijze voor te leggen aan gemeenteraden (extra benodigde middelen ten opzichte van rijksbijdrage van ruim 5,4 miljoen euro).

Verbeteren van de uitvoering

Verbetermaatregel	Uitgevoerd in 2017	Uitvoering vanaf 2018 als onderdeel van meerjarenperspectief
Vormgeven transformatie: 1. maken van nieuwe transformatieagenda met concrete transformatiedoelen; 2. starten van Transformatieberaad en subsidiëren van innovatieprojecten; 3. aanstellen tijdelijke transformatiemanager; 4. voorbereiden nieuw inkoopkader; 5. analyseren van data op verband tussen preventieve werking lokale basis voorzieningen/jeugdteams en regionale zorgmarkt; 6. uitwerken beweging naar voren in nieuw beleidsplan; 7. faciliteren van aansluiting jeugdhulp op sociaal domein.	Uitgevoerd (meerjarenperspectief) Uitgevoerd (zie par. 3.3.1) Uitgevoerd (zie par. 3.3.1) Uitgevoerd (zie par. 3.4.2) Uitgevoerd (meerjarenperspectief) Uitgevoerd (zie par. 3.3.4)	Verdere uitwerking op basis van meerjarenperspectief. Uitvoering vanaf 2018. Verdere uitwerking op basis van meerjarenperspectief. Uitvoering vanaf 2018, in aansluiting op lokale plannen.
Verbeteren informatiepositie: 1. gedetailleerd beeld inzet jeugdhulpbudget in elke gemeente; 2. stimuleren van aanbieders om sneller te declareren ten behoeve van beter inzicht in gemaakte kosten; 3. implementeren business intelligence tool om monitoring te automatiseren en differentiëren; 4. zorgen voor eenduidige wijze van registratie door Stichting Jeugdteams; 5. inzichtelijk maken van outcome van jeugdhulp; 6. verzamelen van informatie over wachtlijsten.	Uitgevoerd (zie par. 3.5.2) Uitgevoerd (maandelijks dashboard) Uitgevoerd (zie par. 3.3.1) Voorbereid (zie par. 3.3.1, 4.1.3 en 4.1.4) Uitgevoerd (eis in contracten)	Uitvoering vanaf 2018 Uitvoering loopt door vanaf 2018 Uitvoering loopt door vanaf 2018 Uitvoering loopt door vanaf 2018 Uitvoering vanaf 2018 Uitvoering loopt door vanaf 2018
Gemeenteraden in positie: 1. concretiseren verantwoordelijkheidsverdeling gemeenten, SOJ en Stichting Jeugdteams; 2. organiseren van subregionale raadsbijeenkomsten; 3. uitbrengen van nieuwsbrieven over	Uitgevoerd (regionale formule jeugdteams 2.0) Uitgevoerd Uitgevoerd (2 in 2017)	Uitvoering loopt door vanaf 2018

Verbetermaatregel	Uitgevoerd in 2017	Uitvoering vanaf 2018 als onderdeel van meerjarenperspectief
ontwikkelingen in jeugdhulp; 4. aanscherpen van balans tussen vrijheid tot handelen en inspraak.	Uitgevoerd (meerjarenperspectief)	
Verhelderen afspraken tussen gemeenten, Stichting Jeugdteams en SOJ.	Uitgevoerd (regionale formule jeugdteams 2.0)	
Versterken SOJ: 1. borgen van bedrijfsprocessen en omzetten tijdelijke contracten in vaste; 2. zorgen voor passende inrichting SOJ voor nieuwe beleidsperiode; 3. doen van voorstel ten aanzien van uittredende gemeenten.	Uitgevoerd (zie par. 3.5.2) Voorbereid (meerjarenperspectief) SOJ heeft gesprekken gevoerd met betreffende gemeenten	Uitvoering vanaf 2018 Dit is een aangelegenheid van het Algemeen Bestuur
Evalueren in 2020 ter voorbereiding op volgende beleidsperiode		Uitvoering vanaf 2020

Ontwikkelen van de uitvoering

Activiteit	Beoogd resultaat	Behaald resultaat
Uitvoeren van de op 10 maart 2016 vastgestelde Transformatieagenda jeugdhulp 2016-2018	Bereiken van in Uitvoeringsprogramma jeugdhulp ZHZ 2017 opgenomen beoogde resultaten op de volgende thema's: zelfredzaamheid, triage, transformatie, 18-/18+, Veilig Thuis, beschermingstafel en jeugdbescherming, zorglandschap, nieuwe aanbieders, outcome, digitaal jeugdhulpdossier, cliëntenparticipatie, versterking basisvoorzieningen, jeugdhulp dichtbij, regionale formule jeugdteams, specialistische multidisciplinaire diagnostiek en advies, samenwerking huisartsen, administratieve lastenverlichting, gezinsaanpak, crisisdienst, budgetverantwoordelijkheid, verordening, sturingsinformatie, solidariteit, fraude.	Voor een uitgebreide inhoudelijke toelichting verwijzen wij naar het afzonderlijke Jaarverslag jeugdhulp ZHZ 2017.

Contracteren van de uitvoering

Activiteit	Beoogd resultaat	Behaald resultaat
Vorbereiden contractering 2018 en verder		
Doen van voorstel aan Algemeen Bestuur voor wijze van contractering 2018 en verder	Inkoopkader waarbinnen het voor ZHZ noodzakelijke zorgaanbod tijdig en adequaat gecontracteerd wordt. Hierbij rekening houdend met zorgvormen die vragen om vaste infrastructuur.	In het inkoopkader is gekozen voor inkopen op basis van een 'Open huis-model', waardoor zowel tussentijds contracteren van aanbieders als verdere ontwikkeling van de jeugdhulp mogelijk is vanaf 2018. De eerste ronde van de inkoop 2018-2020 is tijdig afgerond.
Contractmanagement		
Periodieke gesprekken met strategische partners (jeugdhulpaanbieders met contractwaarde > € 100.0000	Sturen op toereikendheid totale zorgmarkt binnen financiële kaders en stimuleren transformatie.	Gesprekken zijn periodiek gevoerd, afgestemd op wederzijdse behoefte.
Periodieke gesprekken met jeugdhulpaanbieders met contractwaarde < € 100.000	Idem.	Idem.
Periodieke gesprekken met Stichting Jeugdteams ZHZ	Sturen op voortgang en ontwikkeling jeugdteams.	Elk kwartaal is overleg gevoerd tussen de manager Inkoop en de bestuurder van de Stichting Jeugdteams. Daarnaast is er elk kwartaal bestuurlijk overleg gevoerd.

Verantwoorden van de uitvoering

Activiteit	Beoogd resultaat	Behaald resultaat
Begroting 2018 en bestuursrapportages 2017		
- Aanbieden ontwerpbegroting 2018 aan Dagelijks Bestuur. - Verzending begroting naar raden deelnemende gemeenten. - Aanbieden definitieve begroting aan Algemeen Bestuur ter vaststelling.	Algemeen Bestuur heeft ontwerp begroting 2018 ontvangen voor informeren van gemeenteraden en definitieve begroting 2018 is ter zienswijze voorgelegd aan de raden.	Definitieve begroting ligt ter zienswijze voor bij gemeenteraden.
- Dagelijks Bestuur informeert Algemeen Bestuur in de eerste tussentijdse rapportage 2017. - Dagelijks Bestuur informeert Algemeen	Dagelijks Bestuur heeft twee bestuursrapportages ontvangen voor informeren van Algemeen Bestuur.	Algemeen Bestuur heeft op 6 juli 2017 eerste bestuursrapportage vastgesteld en op 2 november 2017 tweede bestuursrapportage.

Activiteit	Beoogd resultaat	Behaald resultaat
Bestuur in de tweede tussentijdse rapportage 2017.		
Meerjarenperspectief 2018-2022		
▪ Bespreken concept-meerjarenperspectief met gemeenten op subregionaal niveau. ▪ Aanbieden meerjarenperspectief aan Algemeen Bestuur ter vaststelling. ▪ Aanbieden meerjarenperspectief ter vaststelling aan gemeenteraden.	▪ Concept-meerjarenperspectief is besproken met gemeenten op subregionaal niveau. ▪ Algemeen Bestuur heeft meerjarenperspectief ontvangen ter vaststelling. ▪ 17 gemeente(rade)n hebben meerjarenperspectief ontvangen ter vaststelling.	▪ Concept-meerjarenperspectief is in subregionale bijeenkomsten besproken met gemeenteraadsleden. ▪ Algemeen Bestuur heeft op 14 december 2017 het Meerjarenperspectief jeugdhulp ZHZ 2018-2022 vastgesteld. ▪ In enkele gemeente(rade)n is het meerjarenperspectief vastgesteld; in andere gemeenten staat behandeling van het meerjarenperspectief nog gepland.

Wat hebben we bereikt?

De inspanningen van de SOJ zijn erop gericht dat jeugdigen gezond en veilig opgroeien, kansen krijgen om zich te ontwikkelen en naar vermogen kunnen meedoen in de samenleving. In 2014 zijn in het beleidsplan jeugdhulp Zuid-Holland Zuid de gewenste effecten van de uitvoering van de jeugdhulp beschreven. Deze effecten zijn vervolgens geoperationaliseerd in het Beleidsrijk Regionaal Transitie Arrangement (BRTA) in maatschappelijke resultaten en doelen met bijbehorende indicatoren.

Vanaf het eerste moment van rapporteren op de in 2014 gestelde BRTA-doelen, hebben we al aangegeven dat onze invloed op de realisatie hiervan, beperkt is. De doelen zijn onvoldoende bruikbaar gebleken voor het meten van de ontwikkeling van het jeugdhulpstelsel en onze inspanning daarvoor. Zoals al aangekondigd in ons verbeterplan, hebben we in het meerjarenperspectief voor 2018-2022 nieuwe doelen opgenomen. Deze doelen sluiten aan bij de te realiseren transformatie van het jeugdhulpstelsel en maken het effect van onze inspanningen beter zichtbaar.

Kritische succesfactor	Prestatie-indicator	Ambitie 2018	0-meting	1 ^e meting	2 ^e meting
Jeugdigen in ZHZ groeien gezond en veilig op	% jeugdigen dat goede gezondheid ervaart	Gelijk	86%	82%	89%
	% jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdhulp	Afname	10%	11%	12%
	aandeel jeugdigen waarover een melding is gedaan bij Veilig Thuis	-	2,1%	2,7%	2,9%
	aantal jeugdigen dat betrokken was bij meldingen bij Veilig Thuis	-	2.211	2.813	2.973
	aantal verzoeken aan rechtbank tot opleggen jeugdbeschermingsmaatregel	-	260	339	359
	aantal jeugdigen met maatregel jeugdreclassering	-	195	196	214
Jeugdigen krijgen kansen zich te ontwikkelen en naar vermogen mee te doen	% jongeren dat bij iemand terecht kan/sociale steun ervaart vanuit opvoedomgeving	Stijging	-	-	94%
	% jongeren dat sociale steun ervaart van vrienden/familie	Stijging	98%	-	99%
	% jongeren dat goede ouder-kind relatie ervaart thuis	Gelijk	96%	86%	87%
	% jongeren dat school leuk vindt	Gelijk	92%	63%	-
	% voortijdig schoolverlaters	Afname	1,8%	1,7%	1,6%
	% geslaagden voor mbo-diploma/niveau 2 of hoger	Stijging	18,1%	19,3%	18,2%

Kritische succesfactor	Prestatie-indicator	Ambitie 2018	0-meting	1 ^e meting	2 ^e meting
	% niet werkende werkzoekende jongeren	Afname	2,0%	2,3%	2,2%
	% jongeren dat uitkering krijgt	Afname	4,83%	4,62%	4,35%
	% kinderen met risico op armoede, kind dat leeft in huishouden met inkomen onder lage inkomensgrens	Afname	10,4%	10,2%	8,3%
Jeugdhulp (in al zijn geledingen) zorgt ervoor dat problematiek afneemt	Afname problematiek	Bij 80% cliënten afname problematiek	-	-	-
	Toename zelfredzaamheid	Toename zelfredzaamheid bij jeugdigen en opvoeders	-	-	-
Cliënten zijn tevreden over de hulp en er is zo weinig mogelijk uitval	Tevreden over gedecentraliseerde jeugdhulptaken	Gemiddeld 7,0	-	-	-
	% reguliere beëindiging hulptraject	Stijging	-	-	-
Versterking van preventie en licht ambulante hulp leiden tot een afname van het beroep op en de kosten van dure vormen van jeugdhulp	Afname aantal geholpen jeugdigen regionale zorgmarkt t.o.v. 1/1/2015	-15%	10%	11%	12%
	Afname regionale zorgmarkt op budgetniveau t.o.v. 1/1/2015	-15%	+ 2,0%	+ 3,1%	-0,6%
	% dat terugvalt in problematiek na beëindiging traject	Afname	-	-	-
100% van de gezinnen met meervoudige (complexe) problematiek binnen het jeugddomein wordt geholpen volgens de methodiek 1 gezin, 1 plan, 1 begeleider	Er is een gedragen systeem waarin is te zien of een gezin al ergens in zorg is	Aanwezig	-	-	-
	We evalueren en verbeteren het systeem	Aanwezig	-	-	-
Vanaf 1 januari 2015 worden alle gedecentraliseerde	Jeugdigen geholpen met beschikbaar budget	Binnen budget	Ja	Nee	Nee

Kritische succesfactor	Prestatie-indicator	Ambitie 2018	0-meting	1 ^e meting	2 ^e meting
jeugdhulptaken uitgevoerd binnen de gebundelde rijksmiddelen van de 17 gemeenten	Kosten per traject	Gedaald	€ 7.273	€ 6.700	€ 6.684

Wat heeft het gekost?

Toelichting op overzicht van baten en lasten

Bedragen * € 1.000,-	Realisatie 2017	Realisatie 2016	Raming na wijziging	Realisatie 2017 -/- raming na wijziging	Realisatie 2017 -/- realisatie 2016
Regionale zorgmarkt inclusief Veilig Thuis	76.437	70.798	74.168	2.269	5.639
LTA	9.714	10.112	10.000	-286	-398
PGB	5.130	6.770	6.500	-1.370	-1.640
Stichting Jeugdteams	13.257	11.874	13.257	-0	1.383
Serviceorganisatie	3.127	3.180	3.469	-342	-53
Totaal lasten	107.664	102.734	107.394	270	4.930
baten	107.461	102.734	107.394	67	4.727
Resultaat	-203	-	-	-203	-203
Aantal unieke klanten Regionale zorgmarkt en PGB	11.964	11.786			178
Kosten per klant op pp 2017 genormaliseerd*	6.684	6.700			-16

* Normalisatie voor Veilig thuis, JPT en lagere last PGB 2016

NB: Het negatieve resultaat 2017 van € 0,2 mln zal bij de definitieve jaarrekening in overeenstemming met de methodiek van resultaatbepaling als baat en vordering op de gemeenten worden opgenomen.

Samenvatting resultaat

Het resultaat is € 203.000 nadelig ten opzichte van de raming na wijziging zoals vastgesteld in het AB van december 2017. In het AB van juli 2017 is reeds aangegeven dat € 5,4 mln. extra benodigd was. Deze begrotingswijziging is vervolgens ter zienswijze voorgelegd, waarna in het AB van december de begrotingswijziging is goedgekeurd. De cumulatieve macrokorting op de rijksbijdrage is overigens 15% (€ 15 mln.). Het nadelige resultaat is een afwijking van 0,2 procent. De zorgvraag in de regionale zorgmarkt is inclusief PGB € 1,2 mln. hoger dan begroot en € 0,9 mln. hoger dan vorig jaar. Tegenover deze hogere kosten dan begroot staan lagere kosten voor het LTA (€ 0,3 mln.), lagere kosten Serviceorganisatie (€ 0,3 mln.), lagere last PGB 2016 (€ 0,3 mln.) en hogere baten (€ 0,1 mln.).

Nee tenzij regeling

Het feit dat de extra middelen pas laat in het jaar beschikbaar zijn gekomen en de maatregel om nog niet alle beschikbare middelen direct in budgetten vast te leggen hebben er toe geleid dat een groot aandeel van de zorg in opdracht is gegeven via de Nee tenzij regeling. De Nee tenzij regeling is een regeling waarbij een aanbieder welke geen ruimte meer heeft in zijn budget, een jeugdige toch in zorg mag nemen als de zorg niet uitstelbaar is en er bij een andere aanbieder geen (budget)ruimte is. Dit heeft geleid tot een forse administratieve belasting voor alle betrokkenen en maakt de uitkomst veel minder voorspelbaar ten opzichte van een situatie van vaste budgetten zonder Nee tenzij regeling. Het volume van de Nee tenzij regeling is € 6,0 mln. in 2017. Bij de 2^e bestuursrapportage was nog rekening gehouden met € 4,5 mln.

Overproductie

De door de zorgaanbieders gemaakte zorgkosten zijn € 3,1 mln. hoger dan in de jaarrekening opgenomen wegens niet vergoede overproductie boven budget. Vorig jaar was dat € 3,5 mln. De verwachting was dat zorgaanbieders dit niet nogmaals zouden laten gebeuren. Verwacht mag worden dat de zorgaanbieders die het betreft de overproductie alsnog vergoed willen krijgen. Gebleken is dat aanbieders hun bedrijfsvoering niet goed op orde hadden en als gevolg hiervan te laat een cliëntenstop hebben ingesteld. Ook is het voorgekomen dat om principiële reden geen cliëntenstop is ingesteld. Overigens waren en zijn de spelregels hierover volstrekt helder en is er geen recht op vergoeding van de overproductie.

Vooruitblik financieel

De extra last in de regionale zorgmarkt inclusief PGB is € 1,2 mln. De voordelen van in totaal € 1,0 mln. zijn voor in ieder geval € 0,6 mln. incidenteel. Het structurele nadelige resultaat bedraagt dan € 0,8 mln. Dit moet aangevuld worden met de niet vergoede overproductie van € 3,1 mln. Zorgaanbieders zullen naar verwachting niet nogmaals een dergelijke overproductie voor hun rekening nemen. Dit is een significant risico. In totaal legt dit bij overigens gelijke omstandigheden € 3,9 mln. druk op de financiële exploitatie zoals opgenomen in het Meerjarenperspectief jeugdhulp ZHZ 2018-2022. Hierbij wordt nog opgemerkt dat in het meerjarenperspectief ook een reductie van het aantal jeugdigen dat zorg krijgt in de 2^e lijn is opgenomen. Aan de andere kant wordt er waarschijnlijk landelijk € 200 mln. uitgetrokken voor tekorten in het sociaal domein, waarvan € 100 mln. uit het accres gemeentefonds. Bij de 1^e bestuursrapportage 2018 zal worden aangegeven hoe deze zaken uitwerken en wat dat betekent voor de begroting van de Serviceorganisatie.

Afwijkingen ten opzichte van de raming na wijziging en realisatie 2016

Regionale jeugdhulpmarkt

De post regionale zorgmarkt is € 2,3 mln. hoger dan de raming na wijziging en € 5,6 mln. hoger dan 2016. De stijging ten opzichte van de raming wordt voor € 1,1 mln. veroorzaakt door meer omzetting van PGB's naar zorg in natura en € 1,2 door een hogere zorgvraag dan verwacht bij de raming, waarvan € 0,1 mln. taxivervoer en € 0,5 mln. nagekomen last uit voorgaande jaren. Er is een groter beroep gedaan op de Nee tenzij regeling dan verwacht en de kosten van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering zijn ook veel hoger dan geschat bij de raming. De stijging ten opzichte van 2016 wordt voor € 2,2 mln. veroorzaakt door prijsindexatie en overheveling vanuit de Wet langdurige zorg naar de Jeugdwet, voor € 1,9 mln. door extra ter beschikking gestelde middelen voor Veilig Thuis, voor € 1,1 mln. omzetting PGB naar zorg in natura, € 0,9 mln. gestegen zorgvraag (waarvan € 0,5 mln uit voorgaande jaren en waarvan € 0,2 mln. taxivervoer) en € 0,5 mln. lagere kosten wegens overheveling van het Jeugdpreventieteam naar de Stichting Jeugdteams.

De kosten per cliënt zijn licht afgenomen van € 6.700 in 2016 naar € 6.684 in 2017 (-0,24%). Het aantal unieke cliënten (cliënten die in meerdere domeinen zorg krijgen, tellen maar één keer mee) is met 178 gestegen (+1,51%).

In onderstaande tabel is voor de gecontracteerde aanbieders van de oude domeinen een vergelijking gemaakt tussen 2016 en 2017.

(bedragen x €1.000)

	2016 pp 2017	2017	Delta €	Delta %
Jeugdbescherming en jeugdreclassering	7.986	9.099	1.113	14%
Jeugd en opvoedhulp	26.383	27.583	1.200	5%
AWBZ	10.805	12.281	1.476	14%
GGZ	19.236	18.679	-557	-3%
Totaal gecontracteerde aanbieders	64.110	67.642	3.232	6%

Van de totale stijging van € 3,2 mln. is € 2,2 mln. veroorzaakt door prijsindexatie en overheveling van cliënten van de Wet langdurige zorg naar de Jeugdwet (AWBZ). Verder heeft voor € 1,1 mln. omzetting plaatsgevonden van PGB naar zorg in natura. Opvallend is de grote stijging in kosten van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Deze stijging kan niet verklaard worden uit bovengenoemde factoren of een gestegen aantal cliënten, maar is als gevolg van beslissingen door de kinderrechtshouders niet te beïnvloeden.

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van het aantal jeugdigen per domein opgenomen.

	2016	2017	Delta #	Delta
Jeugdbescherming en jeugdreclassering	1.687	1.677	-10	-1%
Jeugd en opvoedhulp	1.907	2.547	640	34%
AWBZ	1.073	1.414	341	32%
GGZ	9.234	9.368	134	1%
Totaal gecontracteerde aanbieders niet ontdubbeld	13.901	15.006	1.105	8%

**niet ontdubbeld voor cliënten die in meerdere domeinen zorg krijgen*

Er is een sterke stijging waar te nemen. De stijging van het aantal unieke cliënten voor alle domeinen is veel minder sterk. Dit betekent dat jeugdigen in 2017, meer dan in 2016, in meerdere domeinen tegelijkertijd jeugdhulp krijgen. De sterke stijging bij AWBZ wordt gedeeltelijk verklaard door de overheveling van cliënten van de Wet langdurige zorg naar de Jeugdwet. Verder wordt de stijging AWBZ mogelijk veroorzaakt door strengere selectie aan de poort van de Wet langdurige zorg.

LTA

Het LTA (Landelijk Transitie Arrangement) komt op basis van de reeds ontvangen verantwoording € 0,3 mln. lager uit dan de raming na wijziging en € 0,4 mln. lager dan vorig jaar. De LTA uitgaven lijken zich gestabiliseerd te hebben op een niveau van circa € 10 mln. euro. Het LTA is een voor ZHZ niet te beïnvloeden post. De contracten worden gesloten door de VNG, gemeenten moeten de werkelijke kosten betalen.

PGB

De post PGB is € 1,4 mln. lager dan de raming na wijziging. Hiervan is € 0,3 mln. een vrijgevalle last uit 2016. Jaarlijks wordt een post opgenomen voor nog te ontvangen en te betalen PGB declaraties. Deze is dus voor € 0,3 mln. niet benut. De daling bij PGB wordt (mede) veroorzaakt door omzetting van PGB in zorg in natura. Ten opzichte van 2017 is de post met € 1,6 mln. gedaald. Rekening houdend met de te hoog opgenomen last in 2016 en de vrijval daarvan in 2017 is de echte daling gecorrigeerd hiervoor € 1,0 mln.

Stichting Jeugdteams

Deze post is conform raming na wijziging. De kosten zijn 2017 € 1,4 mln. hoger dan 2016. Dit wordt veroorzaakt door € 0,55 mln. aan extra verstrekte middelen en € 0,5 mln. overheveling van het Jeugdpreventieteam naar de Jeugdteams en € 0,3 mln. onderbesteding in 2016.

Serviceorganisatie

De kosten van de Serviceorganisatie zijn € 0,3 mln. lager dan begroot. Hieronder is een specificatie van de kosten van de Serviceorganisatie opgenomen.

Begrotingspost	Begroot	Realisatie	Realisatie -/- Begroot
Personeelskosten eigen personeel	1.595.000	1.521.408	-73.592
Personeel van derden	200.000	319.702	119.702
Uitbestede ICT Dienstverlening en overige ICT kosten	900.000	826.266	-73.734
Dienstverlening SCD	130.000	224.706	94.706
Overige kosten	644.000	235.072	-408.928
Totale kosten	3.469.000	3.127.154	-341.846

De loonkosten zijn lager dan begroot als gevolg van vacatures. Hiervoor is deels extern personeel ingehuurd. De kosten van ICT zijn beperkt gebleven door sturing op de leverancier qua acceptatie van extra kosten voor extra dienstverlening. Voor veel extra dienstverlening is uiteindelijk geen factuur ontvangen. Dit is met ingang van 2018 niet meer c.q. in veel beperktere mate mogelijk. De dienstverlening van SCD is hoger vanwege kosten voor juridische dienstverlening voor bezwaar en beroep. Deze kosten waren begroot onder de post overige kosten en betreffen een verschuiving. De overige kosten zijn, naast hiervoor genoemde oorzaak, € 0,3 mln. lager. Stelposten voor advieskosten en onvoorzien zijn niet benut.

Baten

De baten zijn € 67k hoger dan de raming na wijziging. Dit betreft diverse kleine baten.

CONCEPT

3. Verplichte paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

Kaders

In het AB van 10 december 2015 is de nota risicomanagement en weerstandvermogen vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe risico's binnen de Dienst Gezondheid en Jeugd worden geïnventariseerd, gekwalificeerd beheerst en waar nodig gekwantificeerd.

Beleid omtrent weerstandsvermogen

Voor het bepalen van een gewenst weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's. De Dienst Gezondheid en Jeugd maakt gebruik van het volgende model om de risico's te rangschikken.

Kans dat het risico zich voordoet	Financiële impact			
	4 $x > € 2 \text{ mln}$	3 $€ 2 \text{ mln} < x < € 0,5 \text{ mln}$	2 $€ 0,5 \text{ mln} < x < € 0,1 \text{ mln}$	1 $x < € 0,1 \text{ mln}$
4 zeer grote kans >75%	16	12	8	4
3 grote kans 50-75%	12	9	6	3
2 middelgrote kans 25-50%	8	6	4	2
1 kleine kans < 25%	4	3	2	1

In onderstaande tabel zijn de geïnventariseerde risico's weergegeven. Ook is aangegeven of het risico incidenteel dan wel structureel is en of er ten opzichte van de vorige rapportage wijzigingen zijn opgetreden. Deze risico's omvatten slechts dat deel van de totaal door de DG&J in kaart gebrachte risico's welke gekwantificeerd kunnen worden en 'resteren' na het nemen van beheersmaatregelen (vermijden/verzekeren/voorzien).

	Omschrijving	Kans	Omvang	Incidenteel/ structureel	Risicobedrag	Gewijzigd*
1	Niet realiseren bezuinigingsopgave				0	Ja
2	Batenraming	2	2	S	€ 200.000	Nee
3	Bedrijfsvoering	3	2	I	€ 150.000	Nee
4	Claims-restrisico's	1	2	S	€ 150.000	Nee
	Totaal				€ 500.000	(-€ 50.000)

Hieronder volgt een toelichting per risico.

1. Niet realiseren bezuinigingsopgave

In 2015 heeft de DG&J een dekkingsplan opgesteld teneinde het destijds voorziene tekort op haar begroting op te lossen. In het dekkingsplan is een structurele bezuiniging opgenomen op de loonsom van € 800.000. Deze is gerealiseerd waarmee het eerder opgenomen risico (€ 50.000) is komen te vervallen.

2. Batenraming

De producten van de DG&J worden hoofdzakelijk gefinancierd uit inwoner- en directe gemeentelijke bijdragen. Een deel van de inkomsten hebben een fluctuerend karakter, zoals de subsidies in het kader van OGGZ/Maatschappelijke zorg, de opbrengst van de

polikliniek (ca. € 0,5 miljoen) en inspecties toezicht Kinderopvang. Hierdoor is er een gering risico dat de realisatie van deze baten afwijkt van de raming.

3. Bedrijfsvoering

Gerelateerd aan het dekkingsplan zijn er in de structuur van de DG&J een aantal wijzigingen doorgevoerd en is een nieuw formatierapport vastgesteld. Daarmee is een basis gelegd waarop dit jaar en de komende jaren op voortgebouwd kan worden. Kennis en ervaring is deels aanwezig, maar moet ook deels opnieuw worden opgebouwd. Werving, selectie en inwerken van nieuwe medewerkers vraagt tijd en, mede gelet op het ziekteverzuim, is er het risico dat er externe capaciteit moet worden ingehuurd.

4. Claims

De DG&J kent een grote verscheidenheid aan producten. Om de kwaliteit hiervan te borgen worden de nodige inspanningen geleverd, mede in het kader van de HKZ-certificatie. Risico's op fouten (miscommunicatie, foutieve registraties) en hieruit mogelijk voortkomende schadeclaims zijn echter nooit in zijn geheel uit te sluiten.

Weerstandsvermogen

De DG&J heeft geen weerstandsvermogen/reserves.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Risico's RAV ZHZ	Kans op voordoen	Geschatte omvang	Risico	Incid. / struct.	Risico bedrag
1 Landelijke meldkamer	4	1	4	I	€ 100.000
2 Kostenverdeling meldkamer	4	2	8	I	€ 250.000
Maximaal benodigd weerstandsvermogen					€ 350.000

Toelichting op risico's

1. Landelijke meldkamer

Een eerste stap naar de landelijke meldkamer (LMO) is de samenvoeging van de beide meldkamers ZHZ en Regio Rijnmond (eind-2017). Dit blijkt een uitermate complex proces. Belangrijke stappen bestaan uit het realiseren van nieuwe huisvesting in het World Port Center in Rotterdam, verhuizing, het realiseren van een nieuw communicatie systeem (C2000 versie 2), opleiding van betrokken medewerkers, netwerkswissel van KPN naar Idera, procesvraagstukken m.b.t. verantwoordelijkheid en een bezuinigingsopdracht.

Daar komt bij dat er veel bestuurlijke druk vanuit het Rijk bestaat om dit project te realiseren. Zorgverzekeraars houden zich afzijdig terwijl zij wel verantwoordelijk zijn voor de financiering van de RAV.

Het valt daarom te bezien of het uitgangspunt overeind kan blijven dat de regionale meldkamer niets meer mag kosten dan tot nu toe. De verhuizing van de meldkamer in Dordrecht naar het WPC is recent voor de tweede keer uitgesteld naar mei 2018. De kosten daarvan zijn eerder ingeschat op € 300.000 per maand, welke voor rekening is genomen door het ministerie J&V.

2. Kostenverdeling Meldkamer

De RAV ZHZ draagt bij in de kosten van de Regionale Meldkamer in de verhouding 1:1:3 (RAV, brandweer, politie). Deze verdeling is gebaseerd op de verdeling van de globale personele bezetting van meldkamer met specifieke centralisten voor de kolommen wit, rood en blauw. Tot voor kort was het personeelsbeleid gericht op het steeds meer generiek inzetten van centralisten ongeacht welk type oproep er binnenkwam. Vorig jaar heeft de inspectie benadrukt dat er strakke eisen gelden voor de opleiding en BIG-registratie van de witte-centralisten. Gevolg is dat er bij uitval of onderbezetting dure inhuurkrachten ingezet moeten worden. De politie en brandweer stelt zich op het standpunt dat zij voor

2018 niet langer wil bijdragen aan de extra kosten als gevolg van deze extra dure inhuurkrachten.

De begroting 2018 zal naar verwachting € 0,25 miljoen hoger uitvallen dan die van 2017. Daarbij moet wel bedacht worden dat alternatieven, zoals renovatie van de oude meldkamer of het realiseren van een nieuwe regionale meldkamer voor ZHZ, duurder waren geweest.

Weerstandsvermogen

De Ambulancedienst beschikt niet over eigen vermogen. De activiteiten van de Ambulancedienst worden gefinancierd door de zorgverzekeraars op basis van door de NZA voorgeschreven tarieven en beleidsregels. Indien er in enig jaar een overschot of tekort ontstaat wordt dit verantwoord in de bestemmingsreserve 'reserve aanvaardbare kosten' (hierna: RAK). De ambulancediensten mogen de bestemmingsreserve RAK niet als uitkeerbare winst ten gunste van eigenaars / aandeelhouders beschouwen.

Het verloop van de reserves is in onderstaand overzicht weergegeven. Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar.

Reserves	Saldo 01-01- 2017	Resultaat voorgaan d boekjaar	Toevoeging cf. overzicht baten en lasten	Onttrekking cf. overzicht baten en lasten	Resultaat at 2017	Verminde ring i.v.m. afschrijvi ng op activa	Saldo 31-12- 2017
Bestemmingsreserve RAK Meldkamer	763.189				26.825		790.014
Bestemmingsreserve RAK Ambulance	1.915.196				-99.248		1.815.947
Totaal	2.678.385				72.423		2.605.961

De bestemmingsreserves RAK (CPA en Ambulance) zijn bestemd voor de egalisatie van voor- en nadelige resultaten als gevolg van afwijkingen in de exploitatie ten opzichte van het budget.

De risico's inzake het weerstandsvermogen worden beperkt doordat alle uitgaven in een jaar moeten passen binnen de beleidsregels van de NZA en de begroting zoals overeengekomen met de zorgverzekeraars. Daarnaast is er zowel met de NZA als met de zorgverzekeraars periodiek overleg. Uitgaven buiten de begroting worden ter goedkeuring voorgelegd aan de betreffende partijen.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

Weerstandsvermogen

De Serviceorganisatie heeft geen weerstandsvermogen/reserves. Tegenvallers (en meevallers) ten opzichte van de begroting komen, zoals opgenomen in de bijdrageverordening ten laste van de deelnemende gemeenten. In de afgelopen periode is een stijgende trend zichtbaar in de zorgvraag. Deze stijgende trend is thans nog onvoldoende hard te kwantificeren. Gemeenten wordt geadviseerd om rekening te houden met een risicomarge van 3 procent van de gemeentelijke bijdrage zoals die is opgenomen in de begroting.

Risicobeheersing

De financiële risico's focussen zich primair op de ontwikkeling van de zorgvraag in relatie tot het budget. De begroting volgt het Meerjarenperspectief jeugdhulp ZHZ 2018-2022. In

het meerjarenperspectief is een realistische begroting opgenomen op de toen bekende zorgvraag, aangevuld met een gemeentelijke taakstelling op de reductie van het aantal jeugdigen in de regionale specialistische zorgmarkt. Het opnemen van een realistische begroting is hiermee de belangrijkste beheersmaatregel. Het belangrijkste resterende risico zit in het behalen van de reductiedoelstelling van (de instroom) van het aantal jeugdigen in deze zorgmarkt.

Binnen de Serviceorganisatie zijn alle risico's, zowel financieel als niet financieel, voor alle processen in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot een omvangrijke lijst. Op alle risico's zijn beheersmaatregelen geformuleerd. Deze worden periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Afgezien van de financiële risico's met betrekking tot de zorgvraag hebben de overige risico's een lage uitkomst op kans maal impact.

Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat de gemeenschappelijke regelingen een aantal kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. Onderstaand zijn deze weergegeven.

Kengetallen:	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Begroting 2018
netto schuldquote	-2%	-1,24%	1,33%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2%	-1,21%	1,36%
solvabiliteitsratio	5%	3,72%	1,36%
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%
Weerstandsratio	0,90	0%	3,6

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de DG&J ten opzichte van de eigen middelen. Een percentage tussen de 0% en 100% is voldoende. Een quote boven de 130% is een indicatie voor een te hoge schuld. De norm houdt in dat de netto schuldquote ruim onder de 130% dient te zijn wanneer zij voornemens is een grote investering te doen. De GR DG&J heeft een netto schuldquote van -1,24%. Dit betekent dat per eind 2017 per saldo de GR DG&J geen schuld had.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee het bezit gefinancierd is met eigen vermogen. Het ratio is de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal en geeft aan in hoeverre het bezit op de balans is afbetaald. Normaal bevindt het solvabiliteitsratio van een gemeente zich tussen de 30% en 80%. De GR DG&J heeft een ratio van 3,75% wat zou aangeven dat het bezit van de GR DG&J zwaar belast is met schuld. Gezien de wijze waarop de afrekening met zorgaanbieders van de SOJ plaatsvindt, ontstaat per balansdatum een hoge schuld. Tegenover deze schuld staat een hoge liquide positie. Dit betekent dat de GR DG&J tegenover de schulden voldoende liquide middelen heeft staan.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met in achtneming van beperkingen en verruiming van de exploitatie door dotatie en onttrekking aan reserves. De maatstaf geeft aan welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Er is geen VNG norm voor het niveau van dit kengetal.

Weerstandratio

Het weerstandratio geeft de verhouding tussen de risico's en het weerstandsvermogen van de GR DG&J. Het weerstandsvermogen bestaat uit het totaal van de reserves, de post onvoorzien en de stille reserves. De GR DG&J heeft geen post onvoorzien en stille reserves. Dit betekent dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan de omvang van de reserves, ofwel € 3,1 miljoen. Gezien de financiële omvang van de risico's, € 850.000, leidt dit tot een weerstandratio van 3,6. Echter, aangezien de reserve van de RAV (€ 2,7 miljoen) niet ingezet mag worden ten behoeve van de DG&J, dient het weerstandratio te worden gनुanceerd. De DG&J heeft € 0,47 miljoen aan reserves waarvan € 0,45 miljoen aan bestemmingsreserves. Concreet betekent dat € 24.000 aan algemene reserve resteert. Hier staat voor € 0,5 miljoen aan risico's tegenover. Dit betekent dat DG&J beperkte ruimte heeft om onvoorziene risico's op te kunnen vangen. Gelet op de notitie 'uniforme kaderstelling op de GR-en', zal, afhankelijk van het jaarrekeningresultaat, verrekening met de algemene reserve plaatsvinden. De weerstandspositie van DG&J wordt hiermee versterkt. De SOJ heeft geen reserves/weerstandsvermogen om risico's op te kunnen vangen. Aan de gemeenten wordt dan ook geadviseerd om rekening te houden met een risicomarge van 3 procent van de gemeentelijke bijdrage zoals die is opgenomen in de begroting.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

DG&J heeft beperkte investeringen in gebouwen en installaties. Op de vaste activa wordt lineair afgeschreven. De jaarlijkse kapitaal- en onderhoudslasten zijn in de jaarstukken verwerkt.

De RAV ZHZ heeft een drietal ambulanceposten in eigendom (Klaaswaal, Meerkerk en Zwijndrecht). Voor het groot onderhoud aan deze posten is per post een meerjarenonderhoudsbegroting aanwezig. Deze begrotingen zijn financieel doorvertaald in de voorziening onderhoud gebouwen. Een vereiste bij het verzorgen van ambulancevervoer is een wagenpark, dat betrouwbaar is en voldoet aan alle (wettelijke) eisen, maar bovenal ook zo veel mogelijk comfort biedt aan onze patiënten. In 2017 heeft een Europese aanbesteding van het wagenpark plaatsgevonden. Conform een vervangingsschema worden in 5 jaar alle ambulances vervangen. Voor de apparatuur op de ambulances geldt dat deze jaarlijks wordt gecertificeerd conform onderhoudscontracten door externen. Vervanging van apparatuur geschiedt na 10 jaar en is als zodanig voorzien in de meerjareninvesteringsbegroting.

De Serviceorganisatie Jeugd heeft geen kapitaalgoederen.

3.3 Financiering

In december 2015 heeft het Algemeen Bestuur het vernieuwde financieringsstatuut vastgesteld. In het financieringsstatuut zijn de doelstellingen van de financiële functie aangegeven en uitgewerkt:

- beheersen, beperken en spreiden van financiële risico's;
- zorgdragen voor effectief en efficiënt kas- en saldobehoor;
- zorgdragen voor een goed relatiebeheer;
- opereren binnen de kaders zoals die zijn gesteld in de wet Fido;
- realiseren van gedegen informatiestromen.

Financiële risico's

Renterisico's kunnen worden onderscheiden in het renterisico van de vlottende schuld en dat van de vaste schuld. In de Wet Fido is een norm gesteld voor het maximum bedrag waarvoor kortlopende financieringsmiddelen, met een looptijd korter dan één jaar, aangetrokken mogen worden. Deze norm, de kasgeldlimiet, bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming.

Renterisiconorm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de Wet Fido aangemerkt, alle financieringsvormen met een rente typische looptijd langer dan één jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange financiering wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typisch langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is spreiding van het renterisico over de jaren.

Kredietrisico's

Kredietrisico's kunnen zich op twee manieren manifesteren. Ten eerste is er risico dat wordt gelopen op verstrekte leningen en uitgezette beleggingen. Deze risico's worden door de Wet Fido ingeperkt door middel van te stellen voorwaarden aan marktpartijen en financiële producten. In 2017 zijn geen overtollige liquide middelen uitgezet en/of leningen verstrekt

Kasbeheer

De treasuryfunctie kasbeheer zorgt voor een efficiënte inrichting van de bankrekeningstructuur en maakt gebruik van de verschillende betaalinstrumenten. Op basis van een korte liquiditeitsplanning worden de liquiditeiten beheerd, waarbij met kasgeld en deposito's het saldo naar nul wordt gestuurd.

Financiering

GR DG&J heeft een financieringsovereenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Daarbinnen kan de GR gebruik maken van kredietfaciliteiten. Indien het financieel gunstiger is, worden tijdelijke middelen aangetrokken via een kasgeldlening. De financieringskosten worden mede bepaald door de rente typische looptijd en de beschikbaarheid van de leningen. Mogelijkheden voor alternatieve financiering worden onderzocht indien die tot lagere financieringskosten kunnen leiden. Van belang is dat de marktpartijen waar leningen worden opgenomen maatschappelijk aanvaard zijn.

Relatiebeheer

Het relatiebeheer heeft betrekking op het onderhouden van marktrelaties met banken en financiële instellingen, en is van belang om ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt te monitoren.

Schatkistbankieren

Eind 2013 is het verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Toegestaan blijft dat decentrale overheden een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist mogen houden, het zogenaamde drempelbedrag. Voor 2017 bedraagt het drempelbedrag € 1,0 miljoen.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

De GR DG&J heeft het beheer van haar bankrekeningen en financiering belegd bij de Bank Nederlandse Gemeenten. De BNG-rekening van de RAV fungeert hierbij als hoofdrekening. Binnen het financieringsstelsel van de GR, worden de investeringen door de RAV gefinancierd door DG&J.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

De SOJ heeft twee bankrekeningen binnen de Bank Nederlandse Gemeenten. Eén voor de SOJ zelf, waar de bijdragen van de gemeenten op worden ontvangen, dan wel de SOJ haar betalingen van doet, en één rekening voor betalingen die verbandhouden met de voorschotten en afrekeningen, zoals deze door Stipter worden verstrekt.

3.4 Bedrijfsvoering

DGJ

Organisatie

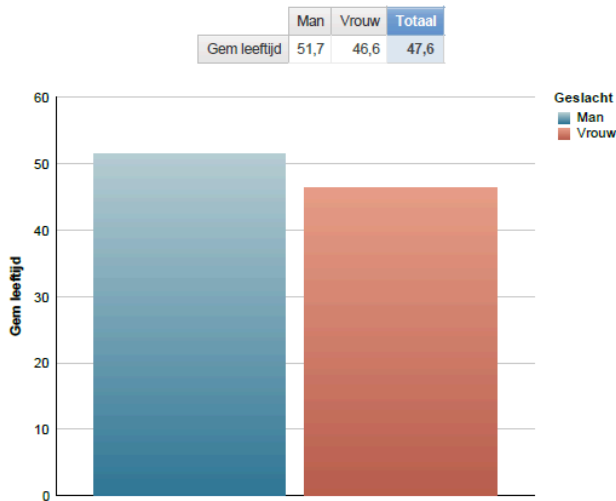
In 2017 is de bezuinigingstaakstelling op het personele budget van 800.000 structureel gerealiseerd. Daarnaast zijn er met het SCD opnieuw afspraken gemaakt over de kwaliteit en kosten van de dienstverlening voor de periode 2018-2019.

Vorbereidingen zijn getroffen en inmiddels gerealiseerd voor het onderbrengen van de Veilig Thuis en CIT-organisatie als apart cluster binnen de DG&J.

De reserve frictiekosten (oorspronkelijk € 1.925.000) is in 2017 herijkt op basis van de verwachte kosten die nog gemaakt gaan worden als gevolg van de boventalligheid van een aantal medewerkers voorkomend uit de reorganisatie van 2015.

Personeel

De formatie van de DG&J is ultimo 2017 ca. 108 fte. groot. De bezetting is als volgt onder te verdelen:

Ziekteverzuim

Het streven was om de verzuimcijfers van de dienst op of onder het landelijk gemiddelde verzuimpercentage (VNG) van 5,1 en een meldingsfrequentie van 1,16 te brengen. Dit is voor wat betreft het verzuimpercentage niet gerealiseerd.

Ziekteverzuim 2015	Ziekteverzuim 2016	Ziekteverzuim 2017	Meldingsfrequentie 2017
7,19%	5,89	7,7 %	0,88

Het relatief hoge verzuimpercentage wordt voornamelijk veroorzaakt door een aantal langdurig zieken. De achterliggende medische problematiek is divers en lastig te beïnvloeden. Er wordt een breed instrumentarium ingezet om het percentage in 2018 te reduceren. Een daarvan is de inzet van een verzuimcoach die de organisatie hier in 2018 verder gaat begeleiden en ondersteunen.

Financiën

In 2017 is de focus vooral geweest op het verder op orde brengen van de financiële administratie. Dit heeft geresulteerd in een begroting die nu structureel goed is, werkt in de P&C-producten en dat de aanbevelingen van de accountant allemaal zijn opgevolgd.

Tevens zijn nu periodiek rapportages beschikbaar en worden naast managers ook een aantal coördinatoren/programma managers van financiële informatie voorzien. Helaas is het niet gelukt om in 2017 een bijdrageverordening vast te laten stellen. Voor het realiseren van (meer) draagvlak is besloten om hiervoor de inbreng van de een afvaardiging van controllers uit de regio's te vragen.

Kwaliteit en audits

In 2017 is de afdeling kwaliteit wederom volop in beweging geweest. De invloeden van de nieuwe HKZ norm 2015 leidt tot nieuwe inzichten en behoeften. Dit heeft onder meer geleid tot een actualisatie van de organisatiebrede risicokaart en het uitvoeren van een stakeholders-analyse waarvan de resultaten zijn verwerkt in de clusterplannen en het organisatieplan. In februari 2018 is de DG&J opnieuw gecertificeerd door Lloyds.

Communicatie

Het onderdeel communicatie heeft ook in 2017 weer een belangrijke rol vervuld, zowel intern als naar 'buiten'. Er vindt op het gebied van communicatie afstemming plaats op landelijk (GGD GHOR nl, RIVM etc.) en regionaal (gemeenten, VR, witte keten etc.). Een groot deel van de tijd is ingezet op het dossiers Dupont en Jodiumprofylaxe.

Automatisering (ICT)

Door ICT is een breed palet aan taken uitgevoerd. Prioritair daarin was het invulling geven aan wet -en regelgeving rond ICT-beveiliging en privacy. We hebben ons daarmee ook goed voorbereid op de invoering van de AVG. Het ontsluiten van data voor beleidsontwikkeling/monitoring/verantwoording is een andere belangrijke verantwoordelijkheid. In 2017 zijn we aangesloten op het GGD-GHOR databuffet en hebben we de basis gelegd voor het datawarehouse van de DG&J. Voor ons archiefbeheersysteem (JOIN) is een nieuwe structuur uitgewerkt, deze gaan we in 2018 implementeren.

Huisvesting

Het achterstallige onderhoud van het pand aan de Karel Lotsyweg is inmiddels volledig uitgevoerd. Voor het optimaliseren van het gebruik van het pand zijn plannen ontwikkeld voor het herinrichten van de 4^e etage waarmee extra werkplekken gerealiseerd kunnen worden.

RAV

Op basis van het nieuwe onderzoek van de RIVM is voor 2017 en 2018 een uitbreidingsprogramma afgesproken. Door krapte op de arbeidsmarkt voor met name verpleegkundigen is dat een flinke uitdaging.

Om daar waar mogelijk processen (kosten)efficiënter en minder kwetsbaar in te richten zijn of worden een aantal projecten opgestart:

- Herpositionering RAV
- Harmonisatie roosters
- Projectleiding bedrijfsbureau
- Migratie ICT/IM
- Onderzoek voorwaarden paramedic
- Het project Informatiebeveiliging NEN7510
- Het project Aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld
- Het project SOS-toegang
- Bouw van een nieuwe locatie Papendrecht en Alblasserwaard-Noord

SOJ

De Serviceorganisatie is een kleine regie-organisatie voor de jeugdhulp in ZHZ. De kaders voor de bedrijfsvoering zijn vastgelegd in het Inrichtingsplan SOJ. De SOJ bestaat uit de volgende onderdelen:

- Directie/algemeen
- Inkoop en contractmanagement
- Beleid
- Informatievoorziening
- Financiën

Administratieve organisatie

De processen zijn beschreven en opgenomen in het handboek van de Serviceorganisatie. Periodiek worden de processen en beschrijvingen daarvan geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Informatisering en automatisering (Informatievoorziening)

De processen en in het bijzonder het berichtenverkeer met zorgaanbieders en overige partijen is volledig ingericht. De Serviceorganisatie volgt hierbij de landelijke standaarden en behoort tot de best practices in Nederland. Alhoewel de decentralisatie van de jeugdhulp tot een aanzienlijke administratieve last voor zorgaanbieders heeft geleid, is de administratieve last in ZHZ tot het minimaal mogelijke beperkt gehouden. De speerpunten voor 2018 en verder zijn het genereren van waardevolle informatie voor de sturing door gemeenten vanuit 3D perspectief enerzijds en verder ontwikkelen van gestandaardiseerde informatie voor de sturing van de zorgmarkt anderzijds.

Financiële informatiepositie en stuurbaarheid

Declaratiegegevens zijn essentieel voor de financiële en inhoudelijke informatiepositie van de gemeenten en de SOJ om te kunnen sturen op de instroom in regionale zorgmarkt respectievelijk de duur en intensiteit van de hulp die door de regionale zorgmarkt wordt geboden. Waar de eerste jaren het declareren sterk achterbleef, wordt nu veel vaker tijdig gedeclareerd. Met ingang van 2018 worden geen voorschotten meer verstrekt, maar alleen eenmalige onderhanden-werkfinanciering. Naast administratieve vereenvoudiging levert dit ook een extra prikkel op om tijdig te declareren. Ook het afschaffen van de zogenoemde DBC's (welke een half jaar tot een jaar lopen) en het in plaats daarvan maandelijks declareren van uren, zal een versnelling brengen in het tijdiger beschikbaar komen van informatie.

Personeel

Bezetting ultimo 2017	Formatie 2018	Formatie 2019
21,7	23	23

De bezetting per ultimo 2017 is inclusief inhuur en detachering 21,7 fte. Voor 2018 en 2019 is een bezetting van 23 fte voorzien.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim 2017	Geraamd ziekteverzuim 2018	Geraamd ziekteverzuim 2019
1,88 %	2,0 %	2,0 %

Het verzuim (exclusief zwangerschapsverlof) over 2017 is 1,88 procent. Bij twee medewerkers is sprake van langdurig ziekteverzuim.

3.5 Verbonden partijen

Stichting Breedband was een initiatief uit 2004 van een aantal publieke partijen (waaronder gemeente Dordrecht) om te komen tot een gemeenschappelijke glasvezel-infrastructuur. Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (BLVS) heeft in 2009 een aansluiting laten aanleggen op het glasvezelnetwerk van de (toenmalige) Stichting Breedband, voor de vestiging in Gorinchem.

BLVS heeft voor de aanleg € 103.139 betaald aan Breedband.

De glasvezelaansluiting is eigendom van Breedband, en niet van DG&J. Breedband heeft de € 103.139 van BLVS beschouwd als financieringsmiddel, met een terugbetalingsverplichting. De aflossing daarvan vindt plaats door een korting op de jaarlijks facturering door Breedband van de gebruikskosten.

Stand lening per 31 december 2016 € 55.007,08

Aflossing 2017 € -6.867,00

Stand lening per 31 december 2017 € 48.140,08

In 2011 is de juridische structuur van Breedband gewijzigd. De Stichting Breedband is daarbij omgezet in Breedband Drechtsteden Groep B.V., met twee dochter B.V.'s. Als enige aandeelhouder van Breedband is een Stichting Administratie Kantoor (STAK) opgericht. De oorspronkelijke deelnemers in de Stichting Breedband hebben certificaten van aandelen ontvangen.

Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Dordrecht
Openbaar belang dat wordt behartigd	Oorspronkelijk was het doel het in eigendom verwerven en beheren van een glasvezelinfrastructuur in de regio Drechtsteden. Momenteel is het doel het beheren van aandelen/certificaten en het uitoefenen van stemrecht in de Breedband Drechtsteden Groep BV.
Omvang van financieel belang	Het belang van de DG&J is 1,61 % van de uitgebrachte certificaten
Deelnemende partijen	De stichting Breedband Drechtsteden was een samenwerkingsverband tussen 32 non-profit organisaties uit de regio. 2012 was een transitiejaar van een stichting naar de nieuwe Breedband Drechtsteden Groep B.V. De Breedband Drechtsteden Groep B.V. bedient samen met de dochter B.V.'s Breedband Drechtsteden B.V. (voor de certificaathouders in STAK) en VitrumNet B.V. (voor alle andere activiteiten) de relaties.
Beleidsinformatie	
Verbonden doelstelling	
Actuele opgaven van de verbonden partij	Opwaarderen hoofdroutes glasvezelnetwerk - Uitbreiden van het glasvezelnetwerk - Realiseren van extra POP locaties (in o.a. Gorinchem en Zwijndrecht)
Financiële informatie*	
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2016 € 1.219.094 31/12/2016 € 1.574.884
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2016 € 2.421.392 31/12/2016 € 2.2.059.328
Financieel resultaat (2016)	€ 355.790
Verwacht financieel resultaat (2017)	P.M.

* Recentere financiële informatie is nog niet verstrekt door Breedband Drechtsteden Groep B.V.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

De RAV ZHZ kent geen verbonden partijen. Wel kent de RAV ZHZ een aantal concrete samenwerkingsverbanden:

1. Op het gebied van opleiden, trainen en oefenen wordt samengewerkt met de RAV Rotterdam Rijnmond. Voor de MKA is dit in 2013 reeds gerealiseerd. Voor de rijdienst is dit in 2014 gebeurd. Er wordt expertise uitgewisseld en de periodieke toetsing van ambulanceverpleegkundigen en –chauffeurs wordt nu gedaan door trainers van de RAV Rotterdam Rijnmond en v.v. Een verdere samenwerking wordt onderzocht.
2. De RAV ZHZ is nog altijd aspirant lid van de coöperatie Axira, een samenwerkingsverband van ambulancediensten waarbinnen wordt gewerkt aan innovatie, gezamenlijke inkoop en professionalisering van ambulancezorg. De aspirant-status zal worden geformaliseerd zodra duidelijk is in welke vorm de RAV ZHZ zal voortgaan.
3. Voor het onderhoud van de voertuigen is er in 2013 een DVO opgemaakt tussen de VRZHZ (brandweer, dienst materieel en logistiek) en de RAV. Zij verzorgen het periodiek en ongepland onderhoud van onze voertuigen. Deze DVO eindigt op 30 juni 2016.
4. Burenhulpafspraken met omliggende regio's (Rotterdam Rijnmond, Brabant Midden-west Noord, Utrecht en Gelderland Zuid) zijn in 2015 geëvalueerd. Deze worden aan de huidige situatie aangepast en in 2016 verder uitgewerkt en vastgesteld.

3.6. Rechtmatigheid

Volgens artikel 28 BBV moeten begrotingsoverschotten en tekorten goed herkenbaar in de jaarrekening worden verantwoord. De GR DG&J heeft ervoor gekozen deze verantwoording op te nemen bij de producten in de programmaverantwoording (hoofdstuk 2 van de jaarstukken). De (materiële) afwijkingen van de verantwoording ten opzichte van de begroting 2017 zijn gemeld aan het bestuur via bestuursrapportages.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 14 december 2017 is het controleprotocol voor 2016 vastgesteld. Het normenkader bij het begrotingscriterium is als volgt:

- a. *Bij de staat van baten en lasten:* Van begrotingsonrechtmatigheid is sprake indien het totaal van de baten of de lasten per programma met minimaal € 100.000 is overschreden c.q. onderschreden. In de rapportage worden de verschillen boven deze drempel verantwoord;
- b. *Bij investeringen:* Van begrotingsonrechtmatigheid is sprake indien het toegestane investeringsvolume per programma met minimaal € 100.000 of 10% is overschreden. In het rapport van bevindingen worden de verschillen boven deze drempel verantwoord.

Bij de jaarrekening vindt een analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting plaats, conform artikel 28 van het BBV. Bij de analyse moet in ieder geval aan de volgende elementen aandacht worden besteed:

- de oorzaak van de afwijking;
- de relatie met de prestaties;
- de passendheid in het beleid;
- de dekking vanuit andere programma's (alternatieve dekking);
- mogelijke eerdere informatievoorziening over de afwijking aan het Algemeen Bestuur;
- eventueel de mate van verwijtbaarheid.

Bij de overschrijdingen dient aangegeven te worden welke van de volgende twaalf soorten van begrotingsonrechtmatigheid aan de orde is.

1. Onjuist programma, product, budget;
2. Onjuist begrotingsjaar;

3. Extra kosten gedekt door baten c.q. minder baten gecompenseerd door minder kosten;
4. Extra kosten of minder baten, tijdig gesignaleerd;
5. Extra kosten of minder baten, achteraf onrechtmatig;
6. Extra uitgaven door hogere doorbelasting vanuit de kostenplaatsen;
7. Fout in de begroting;
8. Extra kosten of minder baten, niet tijdig gesignaleerd;
9. Extra kosten of minder baten, opzettelijk stil gehouden;
10. Extra investeringen, kosten komen later (afschrijvings- en financieringslast);
11. Extra kosten door niet passende activiteiten;
12. Minder kosten, maar te lage passende activiteiten.

De oorzaken genoemd onder 1 tot en met 7, zijn niet van invloed op de strekking van de controleverklaring. De oorzaken die onder de punten 8 tot en met 12 worden genoemd zijn dat in principe wel en kunnen bij het vaststellen van de jaarrekening alsnog worden goedgekeurd. De tolerantie van onrechtmatigheid is door het Algemeen Bestuur bepaald op 1% van de totale lasten. Dit is een bedrag van ongeveer € 1,5 miljoen.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de GR DG&J binnen de gestelde limiet blijft.

(bedragen x € 1.000)

(bedragen x € 1.000)

Programma	Afwijking	Onrechtmatig	Soort onrechtmatigheid en toelichting	Oordeel
Dienst Gezondheid en Jeugd				
Publieke Gezondheid	88	0	Betreft hier positieve resultaten waardoor het, gezien het protocol, geen invloed heeft op de strekking van de controleverklaring.	Rechtmatig
Maatschappelijke zorg	20	0		Rechtmatig
Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	24	0		Rechtmatig
Jeugdgezondheidszorg	12	0		Rechtmatig
Bestuur en Organisatie	52	0		Rechtmatig
Algemene Dekkingsmiddelen	6	0		Rechtmatig
Regionale Ambulance Voorziening				
Ambulancehulpverlening	-156	0	Betreft hier een positief resultaat waardoor het, gezien het protocol, geen invloed heeft op de strekking van de controleverklaring.	Rechtmatig
Meldkamer Ambulancezorg	84	0		Rechtmatig
Serviceorganisatie Jeugd ZHZ				
Serviceorganisatie Jeugd	0	0	De hogere lasten worden gedekt door aanvullende gemeentelijke bijdrage. Vanwege resultaatbepaling is het saldo hierdoor € 0.	Rechtmatig
Totaal		0		

4. Jaarrekening 2017

CONCEPT

4.1. Balans GR DG&J

Balans per 31 december 2017 GR DG&J				
(bedragen x €1,00)				
ACTIVA	2017		2016	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa		4.437.421		4.195.291
Investeringen met economisch nut	0			
overige investeringen met een economisch nut	4.437.421		4.195.291	
Financiële vaste activa		48.131		55.007
Overige langlopende leningen	48.131		55.007	
TOTAAL VASTE ACTIVA		4.485.552		4.250.298
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		42.211		27.274
Gereed product en handelsgoederen	42.211		27.274	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		42.032.257		44.049.849
Vorderingen op openbare lichamen	6.772.806		1.651.177	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	32.500.000		39.500.000	
Overige vorderingen	2.759.451		2.898.672	
Liquide middelen		27.767.020		36.029.429
Kas	1.559		2.696	
Banken	27.765.461		36.026.733	
Overlopende activa		14.412.468		3.846.472
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		84.253.956		83.953.024
TOTAAL ACTIVA		88.739.508		88.203.322

Balans per 31 december 2017 GR DG&J

(bedragen x €1,00)

PASSIVA	2017		2016	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		3.298.789		4.963.223
Reserves:				
Algemene reserve	24.304		24.304	
Overige bestemmingsreserves	3.144.822		4.172.017	
Gerealiseerd resultaat volgend uit het ovz van baten en lasten	129.663		766.902	
Voorzieningen		3.048.564		2.342.110
Overige voorzieningen	3.048.564		2.342.110	
Vaste schulden				
met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar		0		0
Onderhandse leningen van:				
Overige binnenlandse sectoren	0		0	
TOTAAL VASTE PASSIVA		6.347.353		7.305.333
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto vlottende schulden				
met een rentetypische looptijd < 1 jaar		33.279.234		49.463.544
Overige kasgeldleningen	0		0	
Banksaldi	30.117.013		36.871.382	
Overige schulden	3.162.221		12.592.162	
Overlopende passiva		49.112.921		31.434.445
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		82.392.155		80.897.989
TOTAAL PASSIVA		88.739.508		88.203.322

4.2. Het overzicht van baten en lasten

GR DG&J

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2017*			Realisatie 2017			Afwijking 2017		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Publieke gezondheid	7.333	3.533	-3.800	6.993	3.282	-3.712	339	251	-88
2. Maatschappelijke zorg	2.897	2.174	-723	2.849	2.146	-704	48	29	-20
3. Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	3.072	2.694	-378	3.047	2.693	-354	25	1	-24
4. Jeugd(-gezondheidszorg)	10.838	10.836	-2	10.826	10.836	10	12	0	-12
5. Bestuur en organisatie	1.032	69	-963	951	40	-910	81	29	-52
6. Algemene dekkingsmiddelen	406	5.835	5.429	417	5.874	5.457	-10	-39	-29
Regionale Ambulance Voorziening	17.426	17.719	293	18.994	18.921	-72	-1.567	-1.202	365
Serviceorganisatie Jeugd	107.394	107.394	0	107.664	107.664	0	-270	-270	0
Saldo baten en lasten	150.399	150.255	-144	151.741	151.456	-284	-1.342	-1.202	140
Mutaties reserves	0	437	437	0	414	414	0	23	23
Gerealiseerd resultaat	150.399	150.692	293	151.741	151.870	130	-1.342	-1.178	163

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 2 november 2017 (2^e burap 2017).

Overzicht van incidentele baten en lasten

De provincie Zuid-Holland toetst de gemeenten op duurzaam financieel evenwicht. Een belangrijk criterium hierbij is dat er sprake moet zijn van materieel evenwicht, wat inhoudt dat de structurele lasten ten minste worden gedekt door structurele baten. Tot de incidentele baten en lasten worden de baten en lasten gerekend die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

(bedragen x € 1.000)

Onderdeel	Omschrijving	Incidentele lasten		Incidentele baten	
		Werkelijk	Geraamd	Werkelijk	Geraamd
DG&J	ESF subsidie Matchmaker traject (RMC/VSV)	209	206	209	206
DG&J	Voorziening bovenformatieven; aan de bestaande voorzieningen is een dotatie gedaan	414	437	414	437
	Totaal	623	643	623	643

Interne verrekeningen

De commissie BBV is van mening dat vanaf 2009 verrekeningen tussen onderdelen binnen één organisatie onderling dienen te worden geëlimineerd. De commissie vindt dat, door zowel de kosten bij de ene organisatieonderdeel als de opbrengsten bij het andere organisatieonderdeel op te nemen in de begroting en realisatiecijfers, de financiële stand van zaken onnodig wordt opgeblazen. De eliminatie geldt in het geval van de GR DG&J alleen voor de subsidie die wordt verstrekt aan het Jeugd Preventie Team. Deze subsidie zit zowel in de exploitatie van de DG&J als van de SOJ. Dit omdat de SOJ de subsidie verstrekt, terwijl de DG&J hiervoor de middelen bij de gemeenten ophaalt. Door de eliminatie toe te passen ontstaat het volgende overzicht van de baten en lasten.

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2017			Realisatie 2017			Afwijking 2017		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Dienst Gezondheid en Jeugd	25.579	25.142	-437	25.083	24.871	-212	496	271	-225
Regionale Ambulance Voorziening	17.426	17.719	293	18.994	18.921	-72	-1.567	-1.202	365
Serviceorganisatie Jeugd	107.394	107.394	0	107.664	107.664	0	-270	-270	0
Saldo baten en lasten	150.399	150.255	-144	151.741	151.456	-284	-1.342	-1.202	140
Mutaties reserves	0	437	437	0	414	414	0	23	23
Gerealiseerd resultaat	150.399	150.692	293	151.741	151.870	130	-1.342	-1.178	163
Interne verrekening Jeugd Preventie Team									
Dienst Gezondheid en Jeugd	-314	-316	0	-314	-316	0	0	0	0
Regionale Ambulance Voorziening	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Serviceorganisatie Jeugd	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal interne verrekening	-314	-316	0	-314	-316	0	0	0	0
Resultaat geschoond met interne verrekening									
Dienst Gezondheid en Jeugd	25.265	24.826	-437	24.769	24.555	-212	496	271	-225
Regionale Ambulance Voorziening	17.426	17.719	293	18.994	18.921	-72	-1.567	-1.202	365
Serviceorganisatie Jeugd	107.394	107.394	0	107.664	107.664	0	-270	-270	0
Saldo baten en lasten	150.085	149.939	-144	151.427	151.140	-284	-1.342	-1.202	140
Mutaties reserves	0	437	437	0	414	414	0	23	23
Gerealiseerd resultaat	150.085	150.376	293	151.427	151.554	130	-1.342	-1.178	163

4.3. Toelichtingen

4.3.1. Grondslagen waardering en resultaatbepaling GR DG&J

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het "Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten" (BBV) daarvoor geeft. Volgens de BBV-voorschriften dient de financiële analyse op de programma's plaats te vinden in het jaarrekening gedeelte van de jaarstukken. Echter is er, voor de leesbaarheid, gekozen om deze analyse per dochter op te nemen in het jaarverslag (hoofdstuk 2 Programma's) van de jaarstukken, per programma onder het kopje "wat heeft het gekost?". Dit geldt ook voor de analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de programmarekening. Dit overzicht is opgenomen in paragraaf 3.6 waar er wordt ingegaan op de begrotingsrechtmatigheid.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten als ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van jaarlijks gelijkblijvend volume, wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenbegroting, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) wordt wel een verplichting opgenomen. Met de invoering van het Individueel Keuze Budget (IKB) is de wijze waarop vakantiegeld aan medewerkers uitbetaald gewijzigd. In plaats van elk jaar in mei kunnen medewerkers nu maandelijks aanspraak doen op het vakantiegeld. Dit heeft ertoe geleid dat nu geen sprake meer is van een jaarlijks gelijkblijvend volume.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

De GR DG&J beschikt uitsluitend over materiële vaste activa met een economisch nut. Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het jaar van oplevering dan wel het eerste moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In december 2015 is de nota activeren en afschrijven vastgesteld. Voor de RAV blijven de beleidsregels uit de notitie "waarderings- en afschrijvingsbeleid RAV ZHZ" gelden, ook daar waar ze afwijken van de nieuwe nota activeren en afschrijven. Voor wat betreft de gehanteerde afschrijvingstermijnen die een relatie hebben met de RAV, wordt aangesloten bij de door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) afgegeven 'Beleidsregel Afschrijving'. De afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Materiële vaste activa	Afschrijvingstermijn
Gronden en terreinen	niet
Nieuwbouw, renovatie, aankoop bedrijfsgebouw	50
Technische installaties bedrijfsgebouw, verbouw bedrijfsgebouwen	20
Inrichting en inventaris post Dordrecht (cf looptijd huurovereenkomst) (RAV)	20
Motorvoertuigen	20
Telefooninstallaties; kantoormeubilair, aanleg tijdelijke terreinwerken, nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen, groot onderhoud bedrijfsgebouwen (RAV)	10
Medische inventaris in ambulances (RAV)	10
Meubilair	10
Ambulances, piketauto's, brancards en C-2000 apparatuur, Vervoersmiddelen	5
Hardware en software	3-5

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's worden, indien aanwezig, gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, zal afwaardering plaatsvinden. Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen historische inkooprijzen. De als 'onderhanden werken' opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de RAV is een voorziening voor dubieuze debiteuren opgenomen. De omvang is hierbij gelijk aan vorderingen die langer dan 60 dagen open staan.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves, bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten. Het gerealiseerd resultaat van voorgaand jaar is conform het betreffende besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt in de algemene en bestemmingsreserves.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag, is het gevoerde beleid toegelicht.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.3.2. Toelichting op de balans per 31 december 2017

Activa

Materiële vaste activa

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Waarde ultimo 2016	Investering	Des-investering	Afschrijvingen	Waarde ultimo 2017
Gronden en terreinen (algemene dienst)	85.505	-		-	85.505
Bedrijfsgebouwen	1.182.363	573.321		69.094	1.686.590
Vervoermiddelen	1.215.204	321.434		505.497	1.031.141
Machines, apparaten en installaties	1.590.315	90.024		220.254	1.460.086
Overige materiële vaste activa	121.904	117.784		65.590	174.098
Totaal	4.195.291	1.102.564		860.433	4.437.421

De investeringen in 2017 hebben betrekking op de RAV en omvatten hoofdzakelijk de investeringskosten van het nieuwbouwproject Papendrecht, de vervangingskosten van het wagenpark (ambulances + piketvoertuigen) en de aanschafkosten van medische materiaal voor op de ambulances.

De gedane investeringen in 2017 staan in onderstaand overzicht:

(bedragen x €1,-)

Investeringen	Beschikbaar krediet in 2017	Besteed	Over-/ onder-schrijving	Voortgang t.o.v. planning
Ambulance 1 - 2017	135.000	115.799	-19.201	afsluiten
Ambulance 2 - 2017	135.000	115.799	-19.201	afsluiten
Ambulance 3 - 2017	135.000	5.227	-129.773	handhaven
Krediet Medische apparatuur "overige"	25.000	pm	-25.000	
Beademingsautomaat	onderdeel krediet "overige"	7.504	7.504	afsluiten
Brancard 2017	onderdeel krediet "overige"	9.735	9.735	afsluiten
Combi planken 20 stuks 2017 (krediet Medische apparatuur "overige")	onderdeel krediet "overige"	20.328	20.328	afsluiten
Infuusstandaard	onderdeel krediet "overige"	9.735	9.735	afsluiten
Lucas 2x	onderdeel krediet "overige"	14.062	14.062	afsluiten
Mobilofoons 2017 20 st.	26.500	22.385	-4.115	afsluiten
Nieuwbouw Alblasserdam Noord	380.000	46.207	-333.793	handhaven
Nieuwbouw Papendrecht	2.150.000	514.557	-1.635.443	handhaven
Kantoormeubilair 2017	onderdeel nieuwbouw Papendrecht	6.367	pm	afsluiten
Panasonic toughbooks CF20-MK1 2017/2018	was voorzien in 2018	67.516	67.516	afsluiten
Piketauto 1 - 2017	25.000	21.152	-3.848	afsluiten
Piketauto 2 - 2017	25.000	21.152	-3.848	afsluiten
Piketauto 3 - 2017	25.000	21.152	-3.848	afsluiten
Piketauto 4 - 2017	25.000	21.152	-3.848	afsluiten
Riktal Monitors Zorgambulance 2 st. 2017	onderdeel Ambulance 1 en 2	3.740	3.740	afsluiten

Spuiten- en afzuigpompen	40.000	22.864	-17.136	afsluiten
Vacuummattressen en -spalken	40.000	23.573	-16.427	afsluiten
Verbouwing Bootjessteeg 2017	pm	12.556	12.556	afsluiten
	3.166.500	1.102.564	-2.070.304	

Financiële vaste activa

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2016	Investing	Aflossing	Herwaardering	Saldo 31-12-2017
Stichting Breedband	55.007	0	6.876	0	48.131

De investeringen op financiële vaste activa hebben alleen betrekking op de DG&J. Het betreft hier een in 2009 verstrekte lening aan de Stichting Breedband. Daar de GR DG&J geen belang heeft in de Stichting Breedband, is destijds gekozen voor een lening constructie. De hoofdsom van de lening bedroeg € 103.139. Hiervan is inmiddels € 55.008 afgelost.

Voorraden

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Waarde ultimo 2016	Waarde ultimo 2017
Dienst Gezondheid en Jeugd	27.274	42.211

Het betreft hier de voorraad reizigersvaccins en reizigersartikelen.

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar

(bedragen x €1,-)

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar	Saldo 31-12-2017	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd 31-12-2017	Gecorrigeerd 31-12-2016
Vorderingen op openbare lichamen	6.772.806	-	6.772.806	1.651.177
Rekening-courantverhouding met het Rijk	32.500.000	-	32.500.000	39.500.000
Overige vorderingen	2.800.118	40.667	2.759.451	2.898.672
Totaal	42.072.924	40.667	42.032.257	44.049.849

De vorderingen op openbare lichamen betreft voornamelijk openstaande vorderingen op de gemeentelijke bijdrage voor de SOJ (€ 5,4 mln). Daarnaast betreft het hier vorderingen op de gemeenten in verband met doorgeschoven BTW (BCF 0,4 mln), nog te ontvangen subsidies Veilig Thuis (DGJ 0,4 mln) en overige baten als detacheringen en inspecties kinderopvang (DGJ 0,3 mln).

De rekeningcourant verhouding met het Rijk heeft betrekking op het schatkistbankieren hetgeen wettelijk is voorgeschreven (Wet FIDO). De treasuryafdeling van het Servicecentrum Drechtsteden houdt toezicht op zowel de bankrekeningen als de rekening-courant Schatkistbankieren en voert waar nodig overboekingen uit.

De overige vorderingen betreffen voornamelijk gefactureerde ambulanceritten van de RAV aan zorgverzekeraars (€ 2,6 miljoen). Indien een vordering langer dan 60 dagen open staat, wordt hiervoor een voorziening getroffen vanuit de RAV. Daarnaast betreft het hier nog detacheringsbaten vanuit de DGJ (0,2 mln).

Liquide middelen

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2017	Saldo 31-12-2016
a. Kas	1.559	2.696
b. Banken	27.767.778	36.026.883
c. Kruisposten	-2.317	-150
Totaal	27.767.020	36.029.429

De GR DG&J heeft per balansdatum per saldo een negatieve liquide positie van ongeveer € 2,3 mln (debet € 27,8 mln, credit € 30,1 mln). De GR DG&J kan vanuit haar overeenkomst met de BNG rood staan. Tegenover deze negatieve positie staat € 32,5 miljoen in 's Rijks schatkist. De totale liquide positie moet dan ook worden gezien met hetgeen wat in 's Rijks schatkist is opgenomen. In de Schatkist zit per balansdatum € 32,5 mln. Deze hoge positie is het gevolg van onder andere nog af te rekenen declaraties van zorgaanbieders (SOJ, € 44,5 mln) en nog te verrekenen omzet met zorgverzekeraars (RAV, € 2,2 mln).

Bij het verplicht schatkistbankieren mag de GR DG&J een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag voor 2017 bedraagt € 1.032.000,- (artikel 52c BBV). In onderstaande tabel is weergegeven wat de liquide middelen die buiten 's Rijks schatkist zijn aangehouden:

(bedragen x € 1.000)

	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Bedrag	279	211	201	243

Overlopende activa

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2017	Saldo 31-12-2016
Vooruitbetaalde bedragen	12.176.545	268.347
Nog te ontvangen bedragen	2.235.923	3.578.125
Totaal	14.412.468	3.846.472

De vooruitbetaalde bedragen hebben grotendeels betrekking op voorschotten aan zorgaanbieders (SOJ €10.201.000,-), voorschotten SVB (SOJ € 1.762.000,-), vooruitbetaalde huur (DGJ € 127.000,-) en vooruitbetaalde ICT kosten meldkamer RAV (€ 98.000,-).

De post nog te ontvangen bedragen bestaat voor ongeveer € 1,3 miljoen uit nog te ontvangen gelden van de gemeenten ter dekking van de in 2015 ingestelde reserve voor de bovenformatieve medewerkers. De oorspronkelijke vordering bedroeg € 1,9 miljoen. Hier is jaarschijf 2015 (€215.000) en de jaarschijf 2016 (€ 412.000,-) van afgelost. Daarnaast bevat deze post een vordering op het Ministerie van VWS met betrekking tot kosten FLO/VOP (RAV € 263.000) en nog te ontvangen omzet (RAV €200.000,-). Ook zitten in deze balanspost nog diverse te ontvangen bedragen van gemeenten en derde partijen voor onder ander IZB Antibioticaresistentie, Inzet SOA voor GGD RR en ESF subsidie RMC Matchmaker (DGJ totaal € 224.000).

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen op de balans van de GR DG&J bestaat uit de volgende onderdelen:

(bedragen x €1,-)

	Saldo 31-12-2017	Saldo 31-12-2016
Algemene reserve	24.304	24.304
Bestemmingsreserves	3.144.822	4.172.017
Resultaat na bestemming volgens rekening	129.663	766.902
Totaal	3.298.789	4.963.223

In onderstaande tabel is het verloop van de reserves weergegeven.

(bedragen x €1,-)

	Saldo 01-01-2017	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming 2016	Saldo 31-12-2017
Algemene reserve	24.304	0			24.304
Totaal Algemene reserve	24.304	0	0	0	24.304
					0
Reserve Fricatiekosten Dekkingsplan 2015	1.531.868	0	413.739	-695.216	422.913
Egalisatie reserve Gemeente Dordrecht	26.064	0			26.064
Bestemmingsreserve IKB	0	0			0
Bestemmingsreserve ICT	17.459	0			17.459
RAK ambulancedienst	1.844.917			70.279	1.915.196
RAK CPA	751.709			11.481	763.190
Totaal bestemmingsreserves	4.172.017	0	413.739	-613.457	3.144.821
Totaal reserves	4.196.321	0	413.739	-613.457	3.169.125

Algemene reserve DG&J

De omvang van de algemene reserve bedraagt per 01-01-2017 € 24.000. In 2017 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve frictiekosten 2015 DG&J

Met het besluit van het AB bestuur van april 2015 is een frictiekostenreserve ter hoogte van € 1.925.000 gevormd. Aan deze reserve is de voorziening frictiekosten bovenformatieven per 2015 gekoppeld. Indien deze voorziening herijkt dient te worden, dan vindt de dekking hiervan plaats middels een onttrekking uit de reserve frictiekosten 2015.

In 2015 is aan de reserve € 393.000 onttrokken. Dit was voor zowel de lasten voor het jaar 2015 (€ 215.000) als ook voor de vorming van de voorziening bovenformatieven (€ 178.000). Jaarlijks wordt de voorziening herijkt, en als gevolg hiervan is de voorziening opgehoogd met € 695.000 middels een onttrekking aan de reserve (jaarrekening 2016). Deze ophoging kwam voornamelijk door een herziening van de gehanteerde systematiek. Doordat een oud medewerker in de WW terecht is gekomen, diende de voorziening in 2017 te worden herzien (2^e burap 2017). Als gevolg hiervan is de voorziening met € 414.00 opgehoogd.

In onderstaande tabel is het verloop van de reserve weergegeven:

(bedragen x €1,-)

Jaar	Omschrijving	Bedrag
2015	Vorming reserve	€ 1.925.000
2015	Jaarlasten	- € 215.000
2015	Vorming voorziening	- € 178.000
2016	Herijking voorziening	- € 695.000
2017	Herijking voorziening	- € 414.000
	Saldo	€ 423.000

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het de verwachting is dat van de door de gemeente beschikbaar gestelde middelen, € 1,925 miljoen, circa € 423.000 niet nodig zal zijn. Voorgesteld wordt dan ook om de reserve met dit bedrag te verlagen. Inherent aan dit besluit, betekent dit, dat met hetzelfde bedrag de vordering op de gemeenten met dit bedrag verlaagd kan worden.

Egalisatiereserve gemeente Dordrecht DG&J

Deze reserve is in 2013 gevormd en bevat middelen ter uitvoering van projecten in de maatschappelijke zorg.

Reserve ICT DG&J

De reserve is ingesteld voor noodzakelijke investeringen in ICT. Het resterende bedrag is benodigd voor de actualisatie van de applicatie Sociale Kaart ZHZ. Uitvoering hiervan is voorzien in 2018.

Bestemmingsreserves RAK (CPA en Ambulance) RAV

De bestemmingsreserves RAK (CPA en Ambulance) zijn specifiek bestemd voor de egalisatie van voor- en nadelige resultaten als gevolg van afwijkingen in de exploitatie van de RAV ten opzichte van het budget.

Voorzieningen

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 1-1-2017	Toevoeging	Aanwendungen	Saldo 31-12-2017
Voorz. frictiekosten bovenformatieven tot 2015	915.397		92.845	822.552
Voorzieningen bovenformatieven DG&J	461.391	413.739	226.834	648.296
Voorziening verlofsparen RAV	44.450	0		44.450
Voorziening onderhoud posten in eigendom	151.031	35.500	28.948	157.583
Voorziening Persoonlijk Levensfase Budget	634.004	367.457		1.001.461
Voorziening middelen derden bestemming gebonden	48.400	60.000	28.400	80.000
Voorziening Sociaal Plan	87.437	206.785		294.222
Totaal Voorzieningen	2.342.110	1.083.481	377.027	3.048.564

Bovenformatieven DG&J

Het betreft hier de voorziening voor frictiekosten van bovenformatief personeel die moet worden gevormd ter dekking van de kosten waarmee de organisatie in de toekomst wordt belast.

Bovenformatieven 2013

Vanuit de reorganisatie 2013 zijn medewerkers bovenformatief geplaatst. Grotendeels zijn deze medewerkers inmiddels elders werkzaam. Niet voor alle medewerkers was het van werk naar werk traject echter succesvol. Een aantal van deze medewerkers is ontslagen en heeft een WW-uitkering aangevraagd. DG&J is risicodrager wat betreft de WW. Dit betekent dat de WW-lasten door het UWV (en eventuele aanvulling door APG) bij DG&J in rekening worden gebracht.

De bij de bovenformativiteit behorende frictiekosten voor het jaar 2017 bedragen ongeveer € 92.000 en worden volledig ten laste van de voorziening gebracht. Periodiek wordt de voorziening herijkt. De verachting is dat de voorziening voor de gehele looptijd, 2031, toereikend is. Dit betekent dat de omvang van de voorziening niet is aangepast.

(bedragen x €1,-)

	Bedrag
Voorziening per 31-12-2016	915.397
Kosten 2017	92.845
Restant voorziening	822.552
Kosten 2018 tot en met 2031	822.552
Restant voorziening	822.552
Toevoegen aan voorziening	0

Bovenformativiteit 2015

In 2015 is er opnieuw gereorganiseerd en is met name de topstructuur gewijzigd. Als gevolg hiervan is afscheid genomen van 7 medewerkers. 5 van hen zijn inmiddels elders werkzaam. Twee medewerkers zitten (deels) in de WW. Voor één van hen diende de voorziening te worden herijkt. Bij de 2e burap 2017 werd nog uitgegaan van een aanpassing van de voorziening met € 437.000. De daadwerkelijke aanpassing bedraagt € 414.000.

(bedragen x €1,-)

	Bedrag
Voorziening per 31-12-2016	461.391
Kosten 2017	226.834
Restant voorziening	234.557
Kosten 2018 tot en met 2021	648.296
Omvang voorziening per 31-12-2016	648.296
Toevoegen aan voorziening	413.739

Ter dekking van de lasten als gevolg van deze reorganisatie is door de gemeenten een bedrag van € 1,925 miljoen beschikbaar gesteld (zie ook toelichting bij *reserve frictiekosten 2015 DG&J*). Deze middelen zijn niet daadwerkelijk opgehaald bij de gemeenten, maar is in de administratie verwerkt als een vordering op de gemeenten. Jaarlijks wordt op deze vordering ingelopen met de lasten, zoals deze daadwerkelijk voor in het jaar hebben plaatsgevonden. De jaarlasten voor 2017 bedragen € 226.834. De geraamde lasten voor de periode 2018-2024 bedragen circa € 650.000. In onderstaande tabel is het verloop van de vordering weergegeven.

(bedragen x €1,-)

Aanvang vordering	1.925.000
Jaarschijf 2015	215.048
jaarschijf 2016	411.909
Jaarschijf 2017	226.834
Verwachte jaarschijflasten 2018-2024	648.296
Saldo	422.913

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het de verwachting is dat van de door de gemeente beschikbaar gestelde middelen, € 1,925 miljoen, circa € 423.000 niet nodig zal zijn. Voorgesteld wordt dan ook om de reserve, en de daarmee samenhangende vordering, met € 423.000 te verlagen.

Voorziening verlofsparen RAV

De voorziening verlofsparen is in het verleden gevormd op basis van een voorgaande CAO, bedoeld om de verlofkosten te dekken van de aan de regeling deelnemende medewerker. De voorziening ultimo 2017 is overgeheveld naar de voorziening Sociaal Plan.

Voorziening onderhoud posten in eigendom

Voor de ambulanceposten in eigendom (Klaaswaal, Meerkerk en Zwijndrecht) is een meerjaren onderhoudsbegroting opgesteld met als doel de onderhoudskosten te egaliseren. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de totale verwachte onderhoudslasten voor de komende jaren.

Voorziening Persoonlijk Levensfase Budget

In de CAO ambulancezorg, wordt aan medewerkers jaarlijks (naar rato van het dienstverband) een Persoonlijk Levensfase Budget toegekend. Medewerkers geboren in 1959 of eerder krijgen 55 uur per jaar; medewerkers geboren na 1959 krijgen 35 uur per jaar. Deze uren mogen onbeperkt worden gespaard en verjaren niet. De verwachting is dat medewerkers deze uren zullen gaan sparen om gedurende een langere periode verlof op te nemen, danwel om eerder te kunnen stoppen met werken. Het aantal PLB-uren per 31-12-2017 is gekapitaliseerd tegen het geldend uurloon met sociale lasten.

Voorziening middelen derden bestemming gebonden

Door de zorgverzekeraars worden jaarlijks vrije marge gelden toegekend (maximaal 2,75% van de loonsom). Dit geldt is beschikbaar voor projecten gericht op kwaliteitsverbetering bij de RAV. In 2017 is een project niet (geheel) afgerond, afwikkeling vindt plaats in 2018. Het betreft de projecten Migratie ICT en Informatiebeveiliging NEN 7510.

Voorziening Sociaal Plan

Op 13 december 2012 heeft het Dagelijks Bestuur van DG&J ingestemd met het vormen van een voorziening sociaal plan, in het kader van de reorganisatie van het management RAV ZHZ. De voorziening dient ter dekking van de bovenwettelijke WW-kosten van één voormalig medewerker. Het sociaal plan wordt in 2017 afgerond.

Vaste schulden met een rente-typische looptijd < 1 jaar

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2017	Saldo 31-12-2016
Banksaldi	30.117.013	36.871.382
Overige schulden	3.162.221	12.592.162
Totaal	33.279.234	49.463.544

De toelichting op de banksaldi is reeds opgenomen bij paragraaf 4.3.2 Vlottende activa / liquide middelen.

De overige schulden hebben betrekking op het saldo openstaande crediteuren per 31-12-2017 en omvatten hoofdzakelijk nog te betalen bijdragen SCD 3^e+4^e kwartaal 2017 (€1,2 mln), nog te betalen loonbelasting (€1,1 mln) en overige nog te betalen facturen (huur, salariskosten, DVO bijdrage TBC, ed.) (€ 0,8 mln).

Overlopende passiva

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2017	Saldo 31-12-2016
Vooruit ontvangen bedragen	93.133	5.809
Nog te betalen bedragen	48.462.049	30.894.070
Vooruit ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden	557.739	534.566
Totaal	49.112.921	31.434.445

De vooruit ontvangen bedragen hebben voornamelijk betrekking op ontvangen subsidiegelden van het ministerie VWS (€75.000) en restituties van de belastingdienst (€12.000). De nog te betalen bedragen hebben voornamelijk betrekking op de SOJ en omvatten de volgende kosten:

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2017
Nog te betalen kosten zorginkoop	35.404.608
Nog te betalen kosten LTA	6.708.816
Nog te betalen kosten PGB	400.000
Nog te betalen kosten Veilig Thuis en CIT en Humanitas	1.022.943
Nog te betalen kosten Stichting Jeugdteams	550.000
Nog te betalen innovatie subsidie	128.608
Nog te betalen organisatiekosten	228.171
Totaal	44.443.146

Daarnaast bestaat het saldo nog te betalen bedragen uit nog te verrekenen opbrengsten met Zorgverzekeraars voor de periode 2014-2017 (RAV € 1,8mln) , nog te betalen JGZ subsidie (DGJ €1 mln) en overige kosten (€ 0,9 mln) van nog te betalen facturen welke in 2018 zijn ontvangen en betrekking hebben op boekjaar 2017 (kosten inhuur , SCD kwartaalbijdrage, ed.)

In onderstaande tabel is een specificatie opgenomen van de vooruit ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden. Het betreft hier middelen die zijn ontvangen waarvan de feitelijke besteding in de toekomstige jaren zal plaatsvinden.

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 1-1-2017	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31-12-2017
Samen voor gezond 2016-2019	286.781	320.947	306.781	300.947
Gezond Nieuw-Lekkerland	56.628	100.000	71.880	84.748
Matchmaker	85.243	7.500	28.358	64.385
Gezondheidsmonitoren	95.000	25.000	60.000	60.000
RIVM	10.915		10.915	0
Ministerie VWS (ABR)	0	47.660		47.660
Totaal	534.567	453.447	477.934	557.740

Niet uit de balans blijvende financiële rechten en verplichtingen

De GR DG&J heeft de navolgende langlopende verplichtingen:

- Huurovereenkomst Karel Lotsyweg (€ 344.613) (loopt af per 30-11-2030)
- Huurovereenkomst Johan de Wittstraat (€ 50.255) (loopt af per 31-08-2020)
- Huurovereenkomst Gorinchem (€ 13.832) (loopt af per 31-03-2019)
- Huurovereenkomst Oud-Beijerland (€ 15.311) (loopt af per 31-08-2019)
- Huurovereenkomst ambulancepost Dordrecht € 151.000 (loopt af per 1 juli 2033)
- Huurovereenkomst ambulancepost Papendrecht € 36.000 (loopt af per 31 mei 2018)

In de jaarrekening zijn alleen de feitelijke jaarlasten opgenomen. De nog openstaande verlofdagen zijn niet als verplichting op de balans opgenomen.

4.4 Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT)

Op 6 december 2011 is de wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. Binnen Gemeenschappelijke regelingen worden als topfunctionaris aangemerkt de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen. Voor de GR DG&J betreft het hier het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de secretaris en de oud secretaris. De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn, maar worden ingehuurd op overeenkomst van opdracht.

Het dagelijks bestuur van de GR DG&J is.

Naam	Functie	Werkzaam in 2017
C.M.L. Lambrechts	Voorzitter	Geheel 2017
G.M.J. Janssen	Vice voorzitter	Geheel 2017
H. van der Linden	Lid	Geheel 2017
J.G.H. de Witte	Lid	Geheel 2017
E. Dansen	Lid	Vanaf februari 2017

Geen van deze bestuursleden ontving een vergoeding in 2017.

Het algemeen bestuur van de GR DG&J bestaat uit de volgende leden.

Naam	Functie	Werkzaam in 2017
C.M.L. Lambrechts	Voorzitter	Geheel 2017
A.D. Zandvliet	Lid	Geheel 2017
A. Mol	Lid	Geheel 2017
P.L. Paans	Lid	Geheel 2017
H. van der Linden	Lid	Geheel 2017
H. Akkerman	Lid	Geheel 2017
G.K.C. Baggerman	Lid	Geheel 2017
P. Boogaard	Lid	Geheel 2017
C. Taal	Lid	Deel 2017
A. Keppel	Lid	Deel 2017
P. Vat	Lid	Geheel 2017
D.M. van der Werf	Lid	Geheel 2017
J.R. Reuwer	Lid	Geheel 2017
G.J. Visser	Lid	Geheel 2017
G.M.J. Janssen	Vice voorzitter	Geheel 2017
A. Donker	Lid	Geheel 2017
J.G.H. de Witte	Lid	Geheel 2017
P. van der Giessen	Lid	Geheel 2017
E.L. Dansen	Lid	Geheel 2017

Geen van deze bestuursleden ontving een vergoeding in 2017.

Conform de publicatieplicht wordt middels een voorgeschreven tabel de gegevens van de topfunctionarissen (de secretaris en indien aanwezig de griffier) gepresenteerd. De WNT is niet van toepassing op de directeur van de RAV en de directeur van de SOJ. Beide directeurs voldoen niet aan de definitie van topfunctionaris zoals gesteld door de minister van Binnenlandse Zaken. Namelijk "Er is alleen sprake van een topfunctionaris als leiding gegeven wordt aan de gehele rechtspersoon of instelling".

Met ingang van 1 januari 2016 is de WNT norm voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking aangepast. Deze wijziging brengt met zich mee dat de tabel in de jaarrekening voor topfunctionarissen, die zijn gestart na 1 januari 2016, afwijkt van de topfunctionarissen die voor 1 januari 2016 zijn gestart.

	K.J. van Hengel	
Functiegegevens	Secretaris/Algemeen Directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	
Deeltijdfactor in fte	1	
Gewezen topfunctionaris?	ja	
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	121.868,00
Beloningen betaalbaar op termijn	€	16.898,00
<i>Subtotaal</i>	€	138.766,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	181.000,00

-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -
Totale bezoldiging	€ 138.766,00
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	17/05 – 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 63.408,00
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -
Totale bezoldiging 2016	€ 63.408,00

4.5 Subsidierelaties

De DG&J voert voor een aantal partijen werkzaamheden uit waarvoor een subsidie wordt verstrekt. De verantwoording van deze subsidies verloopt via de jaarstukken van de DG&J en de daarbij behorende verklaring van de accountant. Deze manier van verantwoorden bij de jaarstukken is afgestemd met de centrumgemeenten Dordrecht en Nissewaard (Spijkenisse). Zie voor de detailoverzicht bijlage 2 & 3.

Voor de door de gemeente Dordrecht verleende subsidies is in totaal € 1.465.478,- beschikt en € 1.424.261,- werkelijk ingezet. Voor de door de gemeente Nissewaard verleende subsidie is € 286.010,- beschikt en is € 286.010,- werkelijk ingezet.

In de bijlagen zijn de specificaties van de verantwoording van de subsidies opgenomen. De centrumgemeenten ontvangen separaat van de jaarstukken een uitgebreide inhoudelijke verantwoording.

5. Vaststelling

DB dd 14-6-2018

AB dd 5-7-2018

CONCEPT

6. Controleverklaring

BDO

CONCEPT

7. Bijlagen

CONCEPT

Bijlage 1 Inwoner- en leerlingenbijdrage 2017

(bedragen x €1,-)

Gemeenten	Inwoners	Totaal (exclusief indexering prijzen en lonen 2017*)	Dekkingsplan (1)	Dekkings plan (C 0,41 per inwoner) structureel vanwege niet verhogen tarieven	Indexering prijzen en lonen (structureel) 2016	VGZ (2)	BLVS (3)	JPT (4)	JGZ (5)	Digitaal Dossier JGZ (6)	Contact moment (7)	Uitv prog (8)	Indexering prijzen en lonen (structureel) 2017*
Alblasserdam	19.845	776.067	91.515	8.186	12.209	126.800	62.093	9.129	393.520	26.979	21.126	24.409	12.509
Dordrecht	118.899	4.714.361	549.155	49.044	73.149	759.709	317.997	116.521	2.466.559	139.384	93.030	149.813	75.990
H.I. Ambacht	29.156	1.141.078	133.764	12.026	17.937	186.293	93.304	16.619	562.090	40.360	32.325	46.358	18.393
Papendrecht	32.188	1.232.536	148.593	13.277	19.803	205.666	92.085	18.347	615.032	38.929	29.620	51.179	19.867
Slidrecht	24.758	939.272	113.485	10.212	15.232	158.192	71.478	14.112	463.732	30.994	22.420	39.365	15.140
Zwinderrecht	44.501	1.699.468	206.103	18.356	27.378	284.341	116.457	25.366	862.931	50.634	37.090	70.757	27.393
Drechtsteden	269.347	10.502.782	1.242.726	111.102	165.708	1.721.001	753.415	200.093	5.363.964	327.280	235.611	381.881	169.292
Molenwaard	28.993	1.178.195	134.324	11.959	17.837	185.252	104.562	16.526	586.032	43.778	31.776	46.099	18.991
Giesselanden	14.464	550.901	66.320	5.966	8.899	92.418	45.233	6.653	268.957	18.614	14.343	22.998	8.880
Gorinchem	35.335	1.395.282	163.055	14.576	21.741	225.793	100.270	20.143	715.206	42.502	31.807	56.187	22.490
Hardinveld-G'dam	17.802	691.052	82.162	7.343	10.952	113.746	57.838	8.189	335.002	24.604	18.911	28.305	11.139
Leerdam	20.565	821.496	95.265	8.484	12.654	131.420	62.093	11.724	424.097	25.740	17.316	32.703	13.242
Zederik	13.717	519.651	63.183	5.658	8.439	87.645	42.723	6.310	254.335	18.318	11.229	21.810	8.376
Alblasserwaard & Vijfheerenlanden	130.882	5.156.577	604.811	53.087	80.522	836.275	412.720	60.545	2.501.678	173.556	125.382	208.102	83.118
Binnenmaas	28.655	1.049.352	132.334	11.820	17.630	183.098	77.317	16.334	509.407	32.155	23.193	45.563	16.914
Cromstrijen	12.784	463.843	58.235	5.273	7.865	81.684	34.757	5.881	223.723	14.257	11.071	20.327	7.477
Korendijk	10.773	402.332	49.515	4.446	6.631	68.666	32.793	4.958	195.447	13.427	9.111	17.137	6.485
Oud-Bolijerland	23.702	908.640	109.721	9.777	14.582	151.445	72.715	13.510	446.586	30.019	20.596	37.686	14.646
Strijen	8.715	318.010	40.171	3.505	5.362	55.691	22.862	4.007	156.280	9.304	7.604	13.858	5.141
IJdoetsche Waard	04.636	3.143.005	391.104	34.911	52.070	540.704	240.444	44.779	1.533.514	99.163	71.665	134.571	50.663
Totaal	484.865	18.802.445	2.238.720	200.000	298.300	3.098.060	1.406.579	314.417	9.489.156	600.000	432.658	724.554	303.073

Bijlage 2 Verantwoording subsidie gemeente Dordrecht

(bedragen x €1,-)

Subsidieonderdeel	Deelproduct	Beschikt	Werkelijk	Verschil
Veilig Thuis		€ 991.726	€ 991.726	€ -
	Procescoördinatie AMHK			
	Procescoördinatie Wet tijdelijk Huisverbod			€ -
	Scholing en training ouderenmishandeling			€ -
Veilig Thuis	Huisvesting	€ 41.000	€ 41.000	€ -
Veilig Thuis	Risicotaxaties pleger/slachtoffer (buiten kantooruren)	€ 7.359	€ 7.359	€ -
				€ -
OGGZ		€ 113.036	€ 113.036	€ -
	Procescoördinatie stedelijk netwerk			
	Procescoördinatie kerngroep overlast			
	Preventieve huisuitzettingen			
	Preventie en beëindigen extreme woningvervuilingen			
	Preventie waterafsluitingen			
OGGZ	Preventieve contracten wonen	€ 21.890	€ 10.945	€ 10.945
OGGZ	Nazorg detentie	€ 139.892	€ 139.892	€ -
Doe ff gezond	programma	€ 150.575	€ 120.303	€ 30.272
Aanvullende subsidie ivm wachtlijsten				
Totaal		€ 1.465.478	€ 1.424.261	€ 41.217

Bijlage 3 Verantwoording subsidie gemeente Spijkenisse

(bedragen x €1,-)

Product	Prestatieafspraken	Beschikt	Werkelijk	Verschil
Veilig Thuis	Advies en Meldpunt	€ 23.830	€ 23.830	€ -
	AMHK	€ 217.477	€ 217.477	€ -
	Procesregisseur	€ 18.229	€ 18.229	€ -
	Huisvesting Veilig Thuis	€ 9.000	€ 9.000	€ -
Aanvullende subsidie ivm wachtlijsten 2016		€ 17.474	€ 17.474	€ -
Totaal		€ 286.010,00	€ 286.010,00	€ -